БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 236 (19.612). • 1986 йил 18 октябрь, шанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР Олий Советини чақириш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**
Ўн биринчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг олтинчи сессияси 1986 йил 17 ноябрда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль, 1986 йил 17 октябрь.

* * *

СССР Олий Совети Президиуми ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессияси муҳокамасига қуйидаги масалаларни киритиш назарда тутилаётганини маълум қилади:

1. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида.

2. СССРнинг 1987 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва СССРнинг 1985 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида.

3. СССР Халқ контроли комитетининг фаолияти тўғрисида.

4. Якка тартибдаги меҳнат фаолияти тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.

5. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 16 октябрда бўлган мажлисида мамлакат экономикасининг тўққиз ой мобайнидаги ривожланиш якунларини ва 1986 йил планини бажариш соҳасидаги вазифаларни кўриб чиқди.

Мажлисда қайд этилишича, совет халқининг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш юзасидан партия ишлаб чиққан йўлни амалга ошириш соҳасидаги фидокорона меҳнати халқ хўжалигининг барча тармоқларида ижобий натижалар бермоқда. Ўсишнинг узоқ муддатли стратегик омиллари — фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш, унинг структурасини яхшилаш, инвестиция жараёнини қайта қуриш, маҳсулот сифатини ошириш ва ресурсларни тежаш омиллари тўлиқроқ ҳаракатга кела бошлаганлиги принципиал муҳимдир. Умумий иқтисодий кўрсаткичларнинг кўпчилиги юзасидан берилган топшириқлар бажарилмоқда. Ҳосил қилинган миллий даромад 4,3 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 4,8 процент кўтарилди. Халқ хўжалиги деярли барча тармоқларини ривожлантиришнинг юксак суръатлари таъминланди. Саноатда ишлаб чиқариш ҳажми 5,2 процент ошди, бу эса план топшириқларидан юқори бўлиб, унинг ўтган йил тўққиз ой мобайнидаги ўсишидан анча ортиқдир. Шу тариқа беш йилликнинг биринчи йилидаёқ ишлаб чиқаришни ривожлантириш суръатлари жиҳатидан беш йилликнинг ўртача йиллик топшириқлари даражасига чиқиб олиш юзасидан ўртага қўйилган вазифани ҳал этиш таъминланмоқда. Деҳқончиликда кейинги йилларга нисбатан юқорироқ натижалар қўлга киритилди, чорвачилик маҳсулотини янада кўпайтиришга эришилди. Капитал қурилиш суръатларини оширишдек муҳим вазифани ҳал этишда катта силжишлар рўй бермоқда.

Экономикани ривожлантиришнинг социал йўналиши кучайтирилмоқда. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш (вино-арақ маҳсулотларидан ташқари) 6 процент, уларни сотиш эса 7,5 процент кўпайди. Ҳақ тўланадиган хизматларни ўстириш жадаллашди, халқ истеъмоли структураси яхшиланди. Уй-жой ва социал-маданий қурилиш миқёслари кенгайди. Социал соҳанинг моддий базасини мустаҳкамлаш программасини амалга ошириш бошланди.

Шунга қарамай, ҳали экономикада бир талай салбий ҳолатлар бор, кўпгина тармоқларда қайта қуриш суст бормоқда, бу жараён барча меҳнат коллективларини ўз ичига олгани йўқ. Бир қанча министрликлар ва идораларнинг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг раҳбарлари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг биринчи ярим йилликдаги иш якунлари тўғрисида чиқарган қарорида баён этилган танқиддан муносиб хулосалар чиқариб олганлари йўқ. Шартномаларга мувофиқ маҳсулот етказиб бериш планларини ҳамда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турлари юзасидан белгиланган топшириқларни бажаришдаги қолоқлик тугатилгани йўқ. Кўпгина министрликлар квартал плани доирасида корхоналарнинг бир маромда ишлашини ташкил этиш юзасидан қўйилган жуда муҳим талабни бажармадилар. Капитал қурилишдаги аҳвол бирмунча яхшиланган бўлишига қарамай, бу тармоқдаги қайта қуриш секинлик билан бормоқда. Ресурсларни ишга тушириладиган халқ хўжалик объектларига марказлаштириш ҳали ҳам таъминланмаяпти. Бу соҳадаги топшириқларнинг бажарилиш даражаси, одатда, умуман қурилишдаги топшириқларнинг бажарилиш даражасидан паст.

СССР Госплани, министрликлар ва идоралар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига тўртинчи кварталнинг ойлик топшириқлари бир текис тақсимланишини таъминлаш, ишлаб чиқариш маромини кучайтириш юзасидан қўшимча чоралар кўриш таклиф қилинди. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, қиш шароитларида ишлашга тайёргарликни тугаллашга, номенклатура юзасидан белгиланган планга қатъий риоя қилишга ва шартномавий мажбуриятларни бажаришга алоҳида эътибор қаратилди. Ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, уй-жой ва социал объектлар қуриш, товар обороти юзасидан белгиланган топшириқларни амалга ошириш соҳасидаги ишни кучайтириш ҳақида кўрсатма берилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси министрликлар ва идораларнинг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларнинг раҳбарларидан келгуси йилдан бошлаб бутун саноатни ва бошқа тармоқларнинг корхоналарини хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтказишга ўз вақтида, сифатли ҳозирлик кўриш чора-тадбирларини зудлик билан амалга оширишни талаб қилди. Иттифоқдош республикалар компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига совет экономикасини ривожлантиришнинг мана шу энг муҳим масалалари бутун комплексини доимий назорат остига олиш топширилди.

КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь Социалистик революцияси 69 йиллигига Чақириқлари маъқулланди, бу Чақириқлар матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг соғлиқни сақлаш ва социал таъминот ходимлари, шу жумладан, врачлар, провизорлар, медицина ҳамширалари, кўйи хизмат ходимлари иш ҳақини ошириш тўғрисидаги қарори қабул этилди. Меҳнат ҳақининг янги шартларини 1986—1991 йиллар мобайнида босқичма-босқич жорий этиш назарда тутилади. Биринчи галда хирургларнинг, анестезиолог-реаниматологларнинг, хотин-қизлар консультациялари, туғруқхоналар врачларининг ҳамда мураккаб ва масъулиятли иш турларини бажарувчи бошқа медицина ходимларининг мансаб окладлари оширилади. Қишлоқ жойлардаги врачлар учун юқорироқ оклад кўзда тутилди. Шу билан бирга мукофотлар миқдори кўпайтирилади, ишнинг мураккаблиги, тиғизлиги ва сифати учун, тунги вақтдаги иш учун қўшимча ҳақ жорий этилади. Фахрий унвонларга ва илмий даражалари бўлган ходимларга, шунингдек малака категориялари учун қўшимча ҳақларни ошириш белгиланди. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши медицина ходимлари иши сифатини яхшилашга, уларнинг касб маҳоратини оширишдан манфаатдорлигини кучайтиришга, аҳолининг медицина ёрдамига эҳтиёжларини тўлиқроқ қондиришга кўмаклашади.

Сиёсий бюро социал соҳани бошқаришни такомиллаштириш ҳамда бу соҳада министрликлар, идораларнинг, республика ва маҳаллий органларнинг ишини мувофиқлаштириб олиб боришни кучайтириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб, ҳукуматнинг доимий ишловчи органи сифатида СССР Министрлар Советининг социал ривожланиш бюросини тузишни зарур, деб топди. Бу бюро зиммасига СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда КПСС XXVII съезди ишлаб чиққан социал программани, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг социал комплексни ривожлантиришга оид қарорларини амалга оширишни, беш йиллик ва йиллик планларнинг социал ривожланиш қисми бажарилишини таъминлаш вазифаси юклатилади. Меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондиришга, социалистик тақсимотни такомиллаштиришга, социал адолат принципини оғишмай рўёбга чиқаришга оид таъсирчан чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишга алоҳида эътибор берилади.

Илгари қабул этилган қарорларнинг ижросини назорат қилиш тартибида Сиёсий бюро ҳисоблаш техникасини ривожлантириш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги вазифалар қандай амалга оширилаётганлигини кўриб чиқди. Бу соҳадаги ишлар тасдиқланган умумдавлат программасига мувофиқ кенг жабҳа бўйлаб олиб борилаётганлиги таъкидланди. Илмий тадқиқотларни янада авж олдириш, ҳисоблаш техникаси воситаларининг техникавий даражаси ва пишиқ-пухталигини ошириш, уни кўплаб ишлаб чиқаришни кенгайтириш ҳамда ундан халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун янада самарали фойдаланиш йўллари белгиланди.

Ўртоқ М. С. Горбачевнинг Эрнст Тельман ҳайкали очилиши муносабати билан Москвага келган Э. Хонеккер, Г. Мис, Х. Шмитт билан ўтказган суҳбатлари якунлари маъқулланди. СССР билан ГДР ўртасидаги алоқалар янада мустаҳкамланганлиги, КПСС билан ГДР, ГФР ва Ғарбий Берлин коммунистлари ўртасидаги қардошларча дўстлик кучайганлигидан мамнуният изҳор этилди.

Ўртоқ М. С. Горбачевнинг Лаос Халқ-Революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЛХДР Министрлар Советининг Раиси Кейсон Фомвихан билан учрашуви тўғрисидаги ахбороти тингланди. Сиёсий бюро Совет Иттифоқи билан Лаос ўртасидаги ҳамкорликни муттасил ривожлантириш, КПСС билан ЛХРПнинг, СССР билан ЛХДРнинг кўп томонлама Совет—Лаос алоқаларини такомиллаштириш масалаларидаги, Осиё—Тинч океани регионида вазиятни соғломлаштириш учун курашдаги позициялари бирлигининг муҳимлигини таъкидлади.

Сиёсий бюро совет раҳбарларининг Буркина Фасо Миллий революция кенгашининг Раиси, мамлакат Президенти Т. Санкара билан музокаралари натижаларини кўриб чиқиб, ҳозирги халқаро вазият асосий масалалари юзасидан иккала мамлакатнинг позициялари бирлигини қайд этди ҳамда СССР билан Буркина Фасо ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш муддаосини тасдиқлади.

М. С. Горбачев ва А. А. Громико ўртоқларнинг Аргентина республикаси президенти Р. Р. Альфонсин билан музокаралари якунлари кўриб чиқилди, бу музокаралар тобора хилма-хил тус олаётган Совет—Аргентина муносабатларини чуқурлаштиришда муҳим қадам бўлди. Термоядро фалокатининг олдини олиш, қуролланиш пойгасини ва ядро синовларини тўхтатишга тааллуқли кўпгина муҳим масалалар юзасидан иккала мамлакатнинг позициялари бир-бирига мослиги қайд этилди. Шу муносабат билан Аргентинанинг ва «Деҳли олтилиги» бошқа мамлакатларининг тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ишидаги ролини юксак баҳоласа арзийди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида иқтисодий қурилиш ва социал соҳани ривожлантиришнинг, шунингдек, КПСС XXVII съезди томонидан ташқи сиёсий фаолият соҳасида ядро уруши хавфини тугатиш ва халқларнинг тинч ҳамкорлигини таъминлаш юзасидан берилган йўл-йўриқларни амалга оширишнинг бошқа баъзи масалалари муҳокама қилинди.

ҲОСИЛ 86

Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхозда «зангори кема»ларни тўла ишга солиб, уларнинг қувватидан самарали фойдаланилаётганлиги туфайли терим суръати тобора кўтарилмоқда. Ўз касбига меҳр қўйган моҳир механизаторлар хирмонга айниқса, салмоқли улуш қўшишяпти. Уларнинг сафида тажрибали суворий Шокир Арслонов ҳам бор. Мавсумда 150 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган бу пешқадам дала гвардиячиси ўз агрегати бункеридан кунига ўн тоннага етказиб пахта тўкишга эришяпти.

Суратда: илғор механизатор Ш. Арслонов.

Ҳ. АВВАЛОВ фотоси.

НОМЕРГА ТЕЛЕГРАММА

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ БЎЛИБ

Кеча, газета саҳифаланаётганда Фарғона область Ўзбекистон район партия комитети, район ижроия комитети ва район агросаноат бирлашмасидан телеграмма олинди. Унда Ўзбекистон райони меҳнаткашларининг республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажарганликлари ҳақида хабар қилинади.

Район пахтакорлари Ватанга 48 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топширдилар. Ҳар гектар ҳисобига 30 центнердан хирмон кўтарилди. Жами ҳосилнинг 90 проценти юқори нав билан сотилди. Бу меҳнат муваффақиятида механизаторларнинг роли катта бўлди. Улар хом ашёнинг кўп қисмини машиналарда териб беришди.

Районнинг катта хирмонига барча хўжаликлар салмоқли улуш қўшдилар. Айниқса, «Ғаниобод», «Комсомол», «Қўқон», «Қолгандарё» совхозлари миришкорлари баракали меҳнат қилдилар. Улар давлат планини 40—45 иш кунида бажарилишини таъминладилар.

Ўзбекистон райони пахтакорлари давлатга «оқ олтин» сотишни давом эттирмоқдалар. Улар район пахта хирмонини 55 минг тоннага етказишга қатъий аҳд қилганлар.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 17 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	1,76	83,65	0,91	54,93
Тошкент	1,59	75,66	1,10	82,67
Наманган	1,94	66,41	1,96	53,53
Сурхондарё	2,05	66,34	2,16	70,75
ҚҚАССР	1,46	65,08	0,98	46,27
Сирдарё	1,06	64,73	0,57	78,91
Хоразм	1,31	62,71	0,58	32,47
Бухоро	1,00	60,65	0,15	12,07
Самарқанд	1,36	49,98	0,80	28,28
Андижон	2,26	49,07	1,45	29,55
Жиззах	0,87	48,86	0,55	48,68
Навоий	1,29	40,73	0,63	13,93
Қашқадарё	1,08	38,71	0,76	25,98
Республика бўйича:	1,50	59,95	0,99	46,28
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	3,43	103,60	4,30	126,91
Наманган	1,88	76,46	—	1,75
Навоий	1,72	64,97	0,14	1,54
Бухоро	0,92	55,60	—	—
Қашқадарё	1,38	29,36	1,70	23,25
Республика бўйича:	2,61	77,26	3,19	85,75

матбуот маркази хабар қилади

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

БУХОРО

Вобкент районидаги 11-кўриқ совхознинг Самад Раҳматов бошлиқ бригадасида пахта тайёрлаш плани бажарилди. Давлат хирмонига 300 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди. Кўриқ ерларнинг ҳар гектаридан 25,5 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Расул Ҳамроев, Ориф Раҳматов, Исматулла Мухторов каби механизаторлар ўз агрегатлари бункеридан 280 тоннадан «оқ олтин» тўкишди.

ЖИЗЗАХ

«Йиллик план бажарилди!» — Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхознинг Довурбой Комилов бошлиқ бригадаси пахтакорлари берган ғалаба рапорти шундай бошланади. Улар мавжуд ерларнинг ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтариб, давлатга 320 тонна юқори сифатли хом ашё етказиб бердилар. Ялпи ҳосилнинг деярли ҳаммаси машиналар ёрдамида териб олинди.

НАМАНГАН

Чортоқ районидаги узумчиликка ихтисослаштирилган «Фарғона» совхозидан йиллик пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги ҳақида хушхабар олинди. Совхоз деҳқонлари қабул пунктларига 550 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар.

ТОШКЕНТ

Свердлов номли колхоз пахтакорлари Ўрта Чирчиқ районида биринчи бўлиб ғалаба маррасини эгалладилар. Бу ерда 670 гектар ердан 1945 тонна хом ашё териб олинди.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ИЛҒОРЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ем-хашак тайёрлаш юзасидан социалистик мусобақанинг 1986 йил сентябрь ойи якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи **Қорақалпоғистон АССР**га берилди.

1986 йил сентябрь ойида ем-хашак етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасида қуйидаги коллективлар ғолиб деб топилди:

Пахтаобод райони,
Оқолтин райони,
Қувасой шаҳри,
Фарғона область Ленинград районидаги **Энгельс номли колхоз,**
Тошкент область Тошкент районидаги **Собир Раҳимов номли колхоз,**
Наманган область Задарё районидаги **«Гулбоғ» совхози,**
Бухоро область Вобкент районидаги **«Вобкент» наслчилик хўжалиги.**

Кадрлар ўқуви

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги республика раҳбар ходимлари малакасини ошириш институти тингловчиларининг навбатдаги туркумида машғулотлар тугади.

Халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг масъул ходимлари, министрлик ва идораларнинг саноат ва транспорт тармоқлари бошқармалари ва бўлимлари бошлиқлари, йирик корхоналарнинг директорлари, соғлиқни сақлаш органларининг раҳбарлари, бошқа масъул ходимлар икки ой давомида социализмни такомиллаштиришнинг актуал проблемаларини, партиянинг иқтисодий сиёсатини, халқ хўжалигини бошқаришни яхшилаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларини, совет давлат қурилиши ва ҳуқуқи асосларини ўргандилар. Партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми материалларини чуқур ўрганишга алоҳида эътибор берилди.

Республикадаги илғор корхоналарга, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига бориб, бу ерларда бир қанча амалий машғулотлар ўтказилди.

Республика Министрлар Советининг масъул ходимлари, республика министрлари, олимлари тингловчилар ҳузурида лекция ўқидилар.

(ЎзТАГ).

АГРОПРОМ: БОШҚАРИШ САНЪАТИ

Тошкентда Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети агросаноат комплексини бошқариш олий мактабида бўлиб ўтган республика семинар-кенгаши машғулотларига КПСС XXVII съезди қарорлари асосида агросаноат органларида сиёсий ва иқтисодий ўқишни қайта қуриш чоралари мавзу қилиб олинди.

Беш кун мобайнида семинар қатнашчилари — иқтисодий таълим системасининг пропагандистлари, область агросаноат комитетлари раисларининг ўринбосарлари, район агросаноат бирлашмаларининг раислари, қурилиш трестлари бошқарувчиларининг ўринбосарлари ва корхоналарнинг директорлари республика агросаноат комплекси иқтисодий механизмни ривожлантириш муҳим проблемаларини, хўжалик юритиш янги методларини ўргандилар, комплекс тармоқларида бригада пудратини кенг кўламда жорий этиш, шу тармоқларни пул билан ўзини-ўзи таъминлашга, хўжаликлар ва корхоналарни эса ўзини-ўзи қоплашга ўтказиш йўлларини муҳокама қилдилар.

Семинар қатнашчилари республиканинг илғор хўжаликлари ва Давлат агросаноат комитети корхоналарида иқтисодий ўқишни ташкил этиш тажрибаси билан танишдилар. **(ЎзТАГ).**

СССРДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ЛЕНИНГРАД, 17 октябрь. (ТАСС). Аргентина Республикасининг Президенти Рауль Рикардо Альфонсин бугун Совет Иттифоқидан жўнаб кетди. У СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ мамлакатимизга расмий визит билан келган эди.

СИМПОЗИУМ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

Тошкентда ёниш ва портлаш жараёнлари билан алоқадор проблемаларга бағишланган саккизинчи Бутуниттифоқ симпозиуми бўлиб ўтди. Мамлакатнинг турли шаҳарлари ва илмий марказларидаги илмий-тадқиқот институтлари, олий мактаблар ва бошқа ташкилотлардан вакил бўлиб келган мингга яқин олимлар, ишлаб чиқариш мутахассислари беш кунлик учрашув давомида ҳозирги замон технологиясининг муҳим ва истиқболли соҳаларига бағишланган кўпдан-кўп актуал назарий ва амалий масалаларни кўриб чиқдилар.

Прометей тўғрисидаги қадимги афсонага мувофиқ, азалдан одамларга яхшилик келтирувчи олов иссиқроқ ва ёрқинроқ ёниши учун нималар қилиш керак? Симпозиум қатнашчилари ана шу масалаларга оид таклифларини муҳокама программасига киритилган 389 докладда, илмий мунозара тариқасидаги нутқларида айтдилар. Мунозара ҳар куни бешта секция мажлисларида бўлиб ўтди. Шулардан бири — студентлар секцияси биринчи марта бундай анъанавий учрашувлар ўтказиш планига киритилди. Секция мажлисларида ёниш ва портлаш назарияси проблемалари, шу назарияларни технологиянинг амалий вазифаларига татбиқ этиш имкониятлари; ёқилғи хом ашёсидан янада самарали фойдаланиш, технологик самарани, ёниш ва портлаш жараёнларида химиявий ва бошқа хил реакциялар фойдали иши, ёқилғи ва энергияни тежаш, табиий муҳитни, аввало ҳаво ҳавзасини зарарли газлар ва чиқиндилар билан булғанишдан сақлаш йўллари кўриб чиқилди.

Шу муносабат билан симпозиумда ўзбекистонлик олимларнинг баъзи ишлари ҳам яхши баҳо олди. Булар орасида Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтида олиб борилаётган ичдан ёнар моторлар учун альтернатив ёқилғи деб аталмиш ёқилғини, жумладан, автомобиль ёқилғисини излаш, автомобилларни анъанавий ёнилғи турларидан янада тежамли ва экологик тоза газга ўтказиш ишлари бор. ВНИИПромгаз Ўрта Осиё филиали олимларининг газ ва бошқа хил ёқилғи ёқиш самарадорлигини ошириш, энергияни тежаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасидаги ечимлари қайд этилди.

— Берилган бундай баҳолар бизни, албатта, хурсанд қилади, — деди ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда филиал директори, Беруний номидаги Ўзбекистон ССР давлат мукофотининг лауреати Д. М. Аҳмедов. — Лекин биз берилган бу баҳоларни истиқболимизга муваффақият тилаш деб ҳисоблашга кўпроқ мойилмиз. Коллективимиз унча катта бўлмаса-да, ҳозир интенсив ўтаётган қайта қуриш асосида тадқиқотларимиз сифати ва аҳамиятини янада юқори кўтариш, уларнинг ишлаб чиқариш самарасини ошириш учун етарлича илмий ва ижодий имкониятларга эга. Кейинги вақтларда институтда янги илмий йўналишлар актив ривожлантирилмоқда — блокли автомат горелкалар, зарарли моддани жуда оз чиқарадиган янги ўтхона қурилмалари вужудга келтирилмоқда, республикамизнинггина эмас, шу билан бирга мамлакатдаги бошқа регионларнинг иссиқлик электр станциялари ва саноат корхоналарига аталган бошқа хил янгиликлар ишлаб чиқилмоқда. Ҳозирги симпозиум, унда таниқли совет олимлари ва мутахассисларининг қатнашуви, уларнинг тажрибаси билан танишиш бизга, шунингдек, шу мўътабар учрашувнинг бошқа ҳамма қатнашчиларига илмий ва амалий вазифаларни тезроқ ва муваффақиятли ҳал этишга имкон беради, деб ишонамиз.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШЛАР ТАЪСИРЧАНЛИГИ

Бу йил Қушчи пахта тайёрлаш пункти Марҳамат районидаги Ильич номли, «Пахтакор» колхозларидан 11 минг тонна пахта қабул қилиб олади. Пунктда ремонт ишлари барвақт тугалланди, транспортёрлар, қуритиш барабанлари созланди. Лаборатория техникавий жиҳатдан яхши жиҳозланди. Бунда, айниқса, коммунистларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Пункт бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида қўлга киритилган ютуқлар таъкидлаб ўтилди. Партия ташкилоти секретари Э. Носировнинг ҳисобот докладида ва музокараларда иштирок этган коммунистларнинг сўзларида ўтган мавсумда йўл қўйилган камчиликлар очиб ташланди. Оммавий-сиёсий ишларни жонлантириш кераклиги таъкидланди.

Бултур пункт мудири Солижон Собиров, классификатор Баҳодир Хўжаев каби коммунистларнинг масъулиятсизлиги, ўз бурчига бепарволиги туфайли пахта қабул қилиш графиги бузилди. Пахта тортиш ярим тунгача чўзилган пайтлар кўп бўлди. Пахта кеч олиб келинганлиги сабабли лаборатория анализлари орқага сурилиб кетди. Пункт ишчилари кундузи бекор ўтириб, тунларни бедор ўтказдилар.

Партия ташкилоти бунга бефарқ қарамади. Коллектив фаолиятидаги салбий кўринишлар партия йиғилишида муҳокама этилди. С. Собиров, Б. Хўжаев ўртоқларга ҳайфсан берилди. Йиғилишда партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, раҳбар кадрлар ва барча коммунистларнинг масъулиятини оширишга қаратилган қарор қабул қилинди.

Ҳисобот даврида партия йиғилишларида фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш масалалари бир неча марта муҳокама этилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Афсуски, бу муҳим қарорларни ҳаётга татбиқ этишда партия ташкилотининг сусткашлиги сезилмоқда. Масалан, пахтани анализ қилиш ва сортини аниқлаш қурилмаси мутахассис йўқ деган баҳона билан 3 йилдан бери ишлатилмаётир.

Партия ташкилоти коммунистлардан Анваржон Ваҳобовга коллективнинг ғоявий-сиёсий билимини ошириш, Суйдихон Убайдуллаевага партия йиғилишларида билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларнинг амалга оширилишини таъминлаш, Баҳодир Хўжаевга пункт территориясида кўргазмали агитация ишларини олиб боришни топширган эди. Лекин улар бу топшириқларни кўнгилдагидек бажармадилар. Йиғилишда коммунистларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш борасида ҳали кўп ишлаш лозимлиги таъкидланди.

Ҳисобот даврида партия сафларининг ўсишига эътибор берилмаганлиги ўринли танқид қилинди.

— Пахта қабул қилиш бошланди, — деди ўт ўчириш командасининг бошлиғи А. Ваҳобов, — пунктимизда келди-кетди кўпайди, камида 100 киши ишлаяпти. Кечқурунлари тунаб қолишга тўғри келади. Лекин пунктимизда шарт-шароит ёмон. Дам олиш учун тузук хоналар йўқ. Чойхона ҳам чатоқ. У ерда қизил бурчак, телевизор, шахмат-шашка бўлиши, янги газета-журналлар қўйиб турилиши зарур. Кишиларнинг кайфияти жуда муҳимлигини унутмаслигимиз керак.

— Менинг шаънимга айтилган гаплар тўғри, — деди коммунист Б. Хўжаев, — янги мавсумда ўтган йилги хатоларни такрорламайман. Пахта қабул қилишда графикдан четга чиқмасликка ҳаракат қиламиз.

Лаборатория мудири С. Убайдуллаева музокарада сўзга чиқиб, коммунистлар билан ишлашни яхшилаш, оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, пунктда ёшлар кўплиги, уларда спортга қизиқиш катталиги, лекин шароит йўқлиги, лаборатория қурилишини тезлаштириш, кутубхона очиш зарурлигини уқтирди. Лабораторияда газ йўқлиги учун қишда катта қийинчилик туғилмоқда, — деди у.

Бош бухгалтер А. Манновнов меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишга бўлган масъулиятни ошириш, лаборатория анализи билан пахта тозалаш заводи анализи ўртасида ўтган мавсумда рўй берган тафовутни йўқотиш хусусида сўзлади.

— Пунктда комсомол, касаба союз ташкилотларининг роли сезилмайди, — деди райкомдан келган вакил К. Хўжамбердиев. — Социалистик мусобақа қоғозда бору, амалда йўқ. Ишчилар ким билан мусобақадош эканлигини билишмайди. Кўргазмали агитация талабга жавоб бермайди. Шиорлар эскириб кетган. Коллектив ўртасида суҳбатлар камдан кам ўтказилади, лекциялар ўқилмайди.

Танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида партия ташкилоти ишни қайта қуриб олиши кераклиги таъкидланди. Бошланғич партия ташкилоти қабул қилган қарорда коммунистларнинг авангардлик ролини ҳамда масъулиятини оширишга, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми талаблари асосида оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларни кучайтиришга, иш услубини янгилашга эътибор берилди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ДАСТЛАБКИ ТОЛА — ҚАРДОШЛАРГА

Наманган областидаги «Гулбоғ» пахта тозалаш заводи коллективи янги ҳосилдан кўплаб сифатли тола тайёрлаб чиқаряпти. Дастлабки туркум тола қардошларга — Рибний тўқимачиларига юборилди.

Корхона ҳар куни 70—75 тоннадан тола тайёрлашга эришяпти. Бу— суръат ўтган йилгидан анча тезлашди дегани.

Б. МАҲМУДОВ,
статист.

ЙИЛЛИК ПЛАН — БАЙРАМГА

— КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси асосида иш тутаётган коллективимиз аъзолари, — дейди Сариосиёдаги 20-автобаза илғор ҳайдовчиси Зайниддин Саидов, — 1986 йил планини Улуғ Октябрь 69 йиллиги байрами кунигача бажаришга аҳд қилдилар.

Аҳдига яраша баракали меҳнат қилаётган шоферлар ҳар сменада 25—30 процент кўп юк ташимоқдалар. З. Саидов ҳозир йилни якунлаш арафасида. Социалистик мусобақада М. Абраев, В. Редин, Т. Юсупов, В. Васильев каби ҳайдовчилар олдинги сафда боришяпти. Шундай пешқадамлар сафи кенгайиб бораётгани сабабли автобаза шоферлари йил бошидан буён планга қўшимча 880 тонна-километр иш бажардилар.

Ҳ. ТОШЕВ,
Сурхондарё области.

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТ

Мўйноқ районидаги «Қозоқдарё» балиқчилик заводининг балиқ овловчилари коммунист Оралбой Даубоев, СССР балиқ саноати аълочиси Тансиқбой Қоражонов, Бутуниттифоқ мусобақаси ғолиби Қиличбой Отарбоев, Жақсибой Бекжоновлар ғайрат билан ишлаб, 1987 йил ҳисобига маҳсулот топшира бошладилар.

Завод азаматлари КПСС Марказий Комитети Мурожаатномасига жавобан қўшимча мажбурият қабул қилдилар. Улар йиллик мажбуриятдагидан 200 центнер кўп балиқ овлаб бериш ҳақидаги аҳдларига яраша баланд руҳ билан ишлаяптилар.

С. ЗИЯУОВ.

НАЗОРАТСИЗЛИК

Яккабоғ район агросаноат бирлашмаси корхоналарида электр энергиясини исроф қилиш ҳоллари учраб турибди. Назоратсизлик оқибатида бирлашмага қарашли техника ремонти устахонасида шу йилнинг ўтган ойларида 68 минг 500 киловатт-соат электр энергияси лимитда белгиланганидан ортиқча сарфлаб юборилди.

Шаҳрисабздаги 111-механизациялашган кўчма колоннада, Қамаши районидаги «Водоканал» идорасида ҳам электр энергия исрофгарчилигига бефарқ қаралаяпти.

Н. ҒОЗИЕВ,
Қашқадарё области.

* * *

Редакция жадаллаштириш талаблари асосида иш тутаётган коллективлар фаолияти ҳақида наманганлик **К. Маҳмудов, Т. Сулаймонов**, андижонлик **М. Абдуқодиров, Р. Фозилова**, сурхондарёлик **Ҳ. Тошев**лардан ҳам хат-хабарлар олди. Қорақалпоғистондан **С. Зияуов**, Тюмендан **М. Маҳмудов**, Ангрендан **К. Одинаев**, Бухородан **Б. Ражабов**, Оҳангарондан **О. Хушназаров** йўллаган хабарлар ҳам шу мавзуга бағишланган.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҚАЙТА ҚУРИШ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ТЎҚНАШУВ

Кейинги ўн йил ичида Наманган районидаги Ленин номли колхозда беш киши партия комитети секретари бўлиб ишлади. Неъматилла Аҳмадалиев, Абдуғаффор Қаҳҳоров, Усмонжон Валиев, Абдулҳамид Бобораҳимов... Аммо уларнинг ҳаммаси ҳам ишдан бўшаб кетишга мажбур бўлишди. Савол туғилади: наҳотки колхоз коммунистлари секретарь сайлашда ҳар гал ҳам янглишган бўлсалар? Наҳотки ана шу беш секретарнинг барчаси ўз ишини эплай олмайдиган кишилар тоифасидан бўлса? Аҳвол билан чуқурроқ танишганимизда бутунлай бошқача манзарага дуч келдик.

...Абдуғаффор Қаҳҳоров партком секретари бўлиб сайланганига қадар райондаги «Ленинград» колхозида бош зоотехник бўлиб ишлади. У хўжалик чорвачилигида кескин бурилиш ясашга, бу муҳим соҳа бўйича областда олдинги ўринга чиқиб олишга муносиб ҳисса қўшди. Бироқ Ленин номли колхозда партия комитети секретари бўлиб ишлаган икки йил ичида эса деярли бирор ўзгариш қилолмади. Мўлжаллаган барча режаларини амалга оширолмай, яна «Ленинград» колхозига, олдинги ишига қайтишга мажбур бўлди.

Шуниси ажабланарлики, Ленин номли колхозда партком секретари бўлиб ишлаган бошқа коммунистлар фаолиятида ҳам худди ана шундай кўнгилсиз воқеалар содир бўлган эди. Гап шундаки, буларнинг ҳаммасига колхоз правлениесининг раиси Собиржон Абдураҳимов, унинг ходимлар билан, айниқса мутахассислар билан чиқишолмаганлиги сабаб бўлди. Ҳа, мустақил иш юритган ҳар қандай ходим ҳам раисга ёқавермасди. Унинг ихтиёри билан, тўғрироғи Абдураҳимовнинг инжиқлигига тоб беролмай, қисқа вақт ичида бош агрономлик вазифасида беш киши ишлаб кетди. Ҳар 2—3 йилда бош экономист ва бош бухгалтернинг ўзгараверишига одамлар ҳам кўникиб қолишди. Бу ишнинг ҳаммаси раиснинг хоҳиши, буйруғи билан бўлаётгани уларга сир эмасди.

Раҳбар жиддий бўлиши, ҳамма ерда ўз ўрни, ўз обрў-эътиборини билиши, кишилар билан мулоқотда оддий, меҳрибон, айни пайтда талабчан бўлиши лозим. С. Абдураҳимовнинг раҳбарлик услуби, ҳаёт фалсафаси эса бунинг акси эди. У ҳамма жойда ўзини салобатли, калондимоғ тутишга ўрганиб қолган эди. Одамлар орасида бўлганида уларнинг қўлидан бир пиёла чой ичиш у ёқда турсин, ҳатто сўрашишни ҳам эп билмасди. Тўй, маросимларга-ку, умуман қатнашмай қўйган. Бора-бора калондимоғ раис эл орасида обрўсини йўқотди. Унинг ҳузурига келиб юрагини очадиган, маслаҳат сўрайдиган одамлар тобора камайди.

Колхозга ишга янги келган ҳар қандай раҳбар ёки мутахассис раиснинг қўполлиги, кишилар олдида берган ноўрин дашномларига чидайвермасди. Даставвал ишга астойдил киришсалар ҳам, бора-бора кўнгиллари совирди. Ўз ихтиёрлари билан ариза ёзиб, бўшаб кетишга мажбур бўлардилар.

Ўтган йилнинг октябрь ойида колхоз партия комитети секретарлигига сайланган Ҳамиджон Набиев ҳам ишга астойдил киришди. У ўз фаолиятини қатъий партиявий позицияда туриб бошлади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари асосида партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш юзасидан кўп иш қилиш зарурлигини биларди.

Кейинги пайтларда бу ерда партия ва давлат интизомини, социалистик қонунчиликни қўпол тарзда бузишга йўл қўйилмоқда эди. Сўнгги икки йил мобайнида беш кишининг партия сафидан чиқарилгани, 22 киши турли партиявий жазо олганлиги бежиз эмас эди.

Хўш, қандай қилиб хўжалик шундай ночор аҳволга тушиб қолди? Колхозда кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш қандай ҳал этиляпти? Нима учун кейинги йилларда партия ташкилоти ҳаётида шунчалик кўп кўнгилсизликлар содир бўлди. Партия комитети секретарини мана шу саволлар ўйлантирарди. Хўжаликдаги аҳволни чуқур ўрганиш , одамлар билан бўлган суҳбатлар вазиятни анча ойдинлаштирди. Бу ерда қариндош-уруғчилик, ошна-оғайнигарчилик чуқур илдиз отган. Кишилар масъул участкаларга билими, тажрибаси ва ташкилотчилик маҳоратига қараб эмас, балки правление раисига ёқиш-ёқмаслигига қараб тайинланар экан. Чунончи бош экономист Абдуллажон Раҳмонов раис билан холавачча. Ферма мудири Сотқинбой Муҳиддинов яқин қариндош, касаба союз комитети раиси Мамадали Охунов Абдураҳимовнинг қудаси. 11-бригада бошлиғи Тўланбой Ҳалилов жияни... Хуллас идора аппарати, дала ва фермаларда раиснинг «ўз одам»лари маҳкам ўрнашиб олишган. Хўжаликка бу хилда раҳбарлик қилиш партиянинг кадрлар билан ишлаш сиёсатига мутлақо тўғри келмайди. Ўзбекистон Компартияси XXI съезди бундай раҳбарлик услубини қатъиян қоралади. Ҳ. Набиев шу ҳақда правление раиси билан принципиал гаплашиб олишга кўп марта ҳаракат қилди. Аммо унинг барча уринишлари ҳар гал ҳам зое кетаверди.

...Ҳ. Набиевнинг партком секретари қилиб сайланганига эндигина икки ой бўлганди. Район ички ишлар бўлимидан колхоз ёнилғи-мойлаш материаллари омбори мудири Баҳодир Маликовнинг жиноий иши бўйича хат келди. Маликов бундан аввал магазин мудири бўлиб ишлаган даврида совет савдоси қоидасини бузгани учун судланган. Уни келгусида моддий жавобгарлик лавозимларида ишлатиш қатъиян тақиқланганди. Лекин кўп ўтмай, у яна «ёғли» жойни эгаллаб олди. Чунки Б. Маликов ҳам раиснинг яқин қариндоши эди. Суянчиғига ишониб омбор мудири бўлиб ишлаётганида нафс йўлига кирди. Ўзига ишониб топширилган ёнилғини дуч келган кишиларга пуллайверди. Район ички ишлар бўлими Маликов қилган барча жиноятларни аниқлаб, унинг устидан жиноий иш қўзғади...

Худди шу кезларда Собиржон Абдураҳимов «Чортоқ» санаторийсида дам олаётганди. Партком секретари Маликовни ишдан бўшатиш зарурлиги қайд қилинган алоқа хатини унга юборди. Бироқ раис «Маликов бўшатилмайди, бу ишни колхозга қайтгач, ўзим ҳал қиламан» деди. Ички ишлар бўлимидан яна алоқа хати келганидагина С. Абдураҳимов «тегишли чора кўришни» партком секретари зиммасига юклади! Б. Маликов хизмат вазифасидан бўшатилди. Жиноятчи ишдан кетдию, бу воқеа кейинроқ Ҳ. Набиевнинг бошига кўп маломатларни ёғдирди.

Раис санаторийдан тўнини тескари кийиб қайтди. Унинг авзойини бундан ҳам баттар бузадиган фактлар колхозда анча тўпланиб қолган эди. Колхознинг 8-бригадаси аъзолари бригадир, раиснинг жияни Т. Халиловнинг барча қилмишлари ҳақида правление ва партия комитетига шикоят ёзиб келишди. Унда айтилишича, «бригадир хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, дала бетини кўрмаган Ҳафиза Маликова, Майрамхон Файзиеваларнинг номига 700 сўм пул ёзиб олган». Раиснинг яқинларидан яна бири Сотқинбой Муҳиддинов ҳам хизмат вазифасидан фойдаланиб, ошнаси орқали колхоз молини сотиш учун бериб юборганида бозор ёнида қўлга тушган.

Х. Набиев раисга мана шу воқеалар ҳақида ахборот бердию балога қолди. Раис «мен бор эканман, уларнинг кафтига тикон кирмайди» деб ўшқирди. Лекин партком секретари аҳволни шу ҳолича қолдириш жиноят эканини, партиявий масъулият ундан дарҳол кескин чоралар кўришни талаб қилишлигини тушунарди. Бунинг устига хўжаликнинг бошқа соҳаларида ҳам колхоз Устави қўпол тарзда бузилаётгани тўғрисида хабарлар кела бошлади. Масалан, Х. Қодиров бошлиқ боғдорчилик бригадасида 3 тонна олма даромадга киритилмай яшириб қолинган. Боғда ўғирлик биринчи маротаба содир бўлаётгани йўқ. Бундан икки йил аввал боғдорчилик бригадаси бошлиғи Н. Хомидов ҳам икки тоннадан зиёд нок ва нашватини чайқовчиларга сотиб қўлга тушган, партия сафидан чиқарилиб, жиноий жавобгарликка тортилган эди. Воқеа яна қайтарилганди.

— Мен буни раиснинг топшириғи билан қилдим,— деди Х. Қодиров партком секретарига.

Қариндош-уруғчилик, ошна-оғайнигарчилик, лаганбардорлик илдиз отган жойда соғлом танқид бўлмайди. Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятлари, таклиф ва мулоҳазалари инобатсиз қолдирилади. Партиявий таъсир сусайиб кетади. Ленин номли колхозда ана шундай вазият ҳукм сурмоқда. Бу ерда колхозчиларнинг умумий йиғилишлари, правление, партия комитети мажлислари танқид ва ўз-ўзини танқидсиз ўтади. Салгина танқидга ҳам хўмрайиб қараш, аччиқ-араз қилиш одат бўлиб қолган.

Колхоз партия комитетининг шу йил 26 июндаги мажлисида Ҳ. Набиев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва область партия комитетининг IV пленуми қарорлари асосида колхоз партия ташкилотининг партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш борасида олиб бораётган иши тўғрисида доклад қилди. Докладда кейинги йилларда партиявий-ташкилий, сиёсий-тарбиявий ишларда юз бераётган жиддий хато ва камчиликлар қаттиқ танқид қилинди. Колхоз касаба союз комитети раиси М. Охуновнинг янги шароит ва талаблар асосида ўз ишини қайта қуриб олмаётгани, социалистик мусобақани ташкил этиш ва унинг самарадорлигини таъминлаш, меҳнаткашларга зарур маданий-маиший шароит яратиб беришда жиддий нуқсонларга йўл қўяётгани фактлар билан фош этилди. Мажлисда шунингдек, правление раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосари Н. Аҳмадалиев номига ҳам қаттиқ танқидий гаплар айтилди. Хўжаликда уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилиши ночор аҳволга тушиб қолган. Йўлларни асфальтлаш, қишлоқни водопроводлаштириш ва газлаштириш масалаларига эътибор берилмайди. Сўзга чиққан коммунист С. Абдуллаев, Ш. Мирзахўжаевалар ҳам бундай аҳвол билан ортиқ муроса қилиб бўлмаслигини, ишда зудлик билан ўзгариш ясаш лозимлигини таъкидлашди.

Бироқ колхоз раиси, партия комитетининг аъзоси С. Абдураҳимов бу таклифларга кишилар кутганидай принципиаллик билан ёндашмади. У ўз дўстлари — М. Охунов ва Н. Аҳмадалиевларнинг ёнини олди.

Коммунистлар беҳуда ташвишланмаган эдилар. Мажлисдан сўнг правление раиси партком секретари Ҳ. Набиевни амалда бутунлай якkалаб қўйди. Партком секретарининг фикрига бутунлай қарама-қарши иш тутишга ҳаракат қилди. Раис у билан маслаҳатлашмай, унга яқин коммунистни ўзбошимчалик билан эгаллаб турган хизмат вазифасидан бошқа ишга кўчирди. Қўйчилик фермаси мудири Туроббой Боқиевнинг партиявий иши кўриб чиқилаётган мажлисда ҳам шундай йўлни тутди.

Боқиев қалбаки ведомостлар тузиб, кишилар номидан ўзи қўл қўйиб ва бошқа йўллар билан 3145 сўм маблағни ўзлаштириб юборди. Унинг бу жиноий иши тергов органлари томонидан очиб ташлангач, қамоққа олинди. Шуниси ажабланарлики, Т. Боқиевдан олдин ҳам худди шу лавозимда ишлаган коммунист Бойдарали Мирзааҳмедов жиноят қилиб партиядан чиқарилган, икки йил муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилинган эди. Правление раиси кассир бўлиб ишлаган даврида молиявий хатоларга йўл қўйган Т. Боқиевни унинг ўрнига тайинлади. Боқиев янги лавозимда ҳам эгри қўллигини кўрсатди.

Чорвачилик фермаси коммунистлари Боқиевнинг хатти-ҳаракатига принципиал баҳо бердилар ва уни бундан буён партия сафида туриши мумкин эмас, деб топдилар. Боқиевнинг партиявий иши колхоз партия комитетининг мажлисида ҳам кўриб чиқилди. Шунда мутлақо бошқача вазият вужудга келди. Партком аъзолари правление раиси С. Абдураҳимов, бош экономист А. Раҳмонов, бош зоотехник Т. Йўлдошев, касаба союз комитетининг раиси М. Охунов — хуллас партия комитетининг 11 аъзосидан 7 киши Т. Боқиевнинг ҳалоллиги, ишбилармонлиги, яхши коммунист эканлигини айтиб, уни партия сафида қолдириш, ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор беришни таклиф қилдилар. Шуниси ажабланарлики, бу коммунистларнинг бирортаси ҳам ўз сўзида жамоат чорвачилигидаги қолоқликни, тармоқда қайта қуриш мутлақо сезилмаётганлиги ҳақида лом-мим дейишмади.

Аксинча, цех партия ташкилоти ҳамда комитет аъзоларидан 4 кишининг Боқиевни партия сафидан чиқариш ҳақидаги таклифини инобатсиз қолдиришга ҳаракат қилишди. Пировардида бу ишга район партия комитети аралашди. Шундан кейингина ҳақиқат қарор топди.

Хўжаликда партия комитети секретари ҳақида ҳар хил гаплар оралаб қолди: Эмишки, Ҳ. Набиев бугун-эрта ишдан ҳайдалармиш... Раис эса одамлар олдида атайлаб уни обрўсизлантиришга ҳаракат қиларди. Ҳатто орадан кўп ўтмай партком секретари фойдаланадиган автомашина шофери бошқа ишга кўчирилди. Ҳ. Набиев ҳайдовчилик гувоҳномаси борлиги сабабли машинани ўзи бошқара бошлади. Аммо ёнилғи-мойлаш материаллари омборининг мудири унга ёнилғи бермай қўйди.

— Шоферингиз йўқлиги учун машинангизга бензин берилмайди. Раиснинг буйруғи шундай, — деди у. Буни гараж мудири О. Мирзабоев ҳам тасдиқлади.

Одатда ҳар бир инсонда сабр-тоқат, чидам, ироданинг ҳам чегараси бўлади. Ажабланарлиси шундаки, правление раисининг ўзбошимчалиги тўғрисида район партия комитети секретарларига бир неча бор ахборот берилганига қарамай, улар бу ишга аралашишни маъқул кўрмаяптилар. Ҳеч қандай ўзгариш бўлмаётганлиги, устига-устак аҳвол тобора жиддийлашиб бораётгани эса Ҳ. Набиевни изтиробга солмоқда. Бу воқеалар мана шу кунларда ўзбошимчалик, раҳбарликдаги тўрачилик каби салбий ҳолатларга қарши жиддий кураш олиб борилаётган, коллегиаллик кучайтирилаётган, барча соҳада қайта қуриш амалга оширилаётган бир пайтда содир бўлаётгани кишини жуда ажаблантиради. Ўйлаймизки, район партия комитети принципиал йўл тутиб, партком секретари мавқеини мустаҳкамлаш, обрўсини ошириш, хўжалик партия ташкилоти жанговарлигини таъминлаш тадбирларини кўради. Бинобарин, колхоз правлениеси раиси С. Абдураҳимовга коммунистнинг бурчи, масъулияти ва вазифасини эслатиб қўяди.

Ш. ХОЛМИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!

● ВАШИНГТОН. Рейкьявикда олий даражадаги учрашув чоғида АҚШ ҳозирги маъмуриятининг «самовий урушлар» программасига қайсарлик билан ёпишиб олгани сабабли аҳдномаларга эришиш имконияти бой берилди. Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида қурол-яроғ устидан контрол соҳасидаги таниқли Америка экспертлари шу фикрни айтдилар. Қуроллар устидан контрол тарафдорлари уюшмасининг президенти Спаржен Кинининг айтишича, Рейкьявикдаги учрашувда жиддий силжишга эришиш учун реал имконият бор эди. «Аммо президент Рейган «стратегик мудофаа ташаббуси» фойдасига қарор қабул қилди.

● ЛИССАБОН. Рейкьявикда олий даражадаги Совет—Америка учрашувида Рейган маъмуриятининг айби билан муҳим аҳдномаларга эришиш йўлидаги реал тарихий имконият қўлдан чиқарилди, — деди Португалия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Албану Нуниш. АҚШ ҳозирги раҳбарларининг «самовий урушлар» программасига берилганлиги, деб уқтирди у Лиссабондаги «Антенна—1» радиостанцияси мухбири билан суҳбатда, —яхши ниятли барча кишиларда тобора кўпроқ ташвиш уйғотмоқда. Қуролланиш пойгаси, шу жумладан ядровий қуролланиш пойгаси авж олдирилаётганлиги учун масъулиятни Вашингтон зиммасига юклаб Албану Нуниш Совет Иттифоқи тинчликсевар ташаббусларининг муҳим аҳамиятини таъкидлади.

● НЬЮ-ЙОРК. АҚШ ва СССР раҳбарларининг Рейкьявикдаги учрашуви тинчлик ва қуролсизланиш сари бурилиш учун, бутун инсоният бошига қирғин хавфини солиб турган қуролланиш пойгаси сиёсатидан воз кечиш учун тарихий имконият борлигини кўрсатди, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда АҚШ Тинчлик кенгашининг ижроия директори Майкл Майерсон. Афсуски, Вашингтон маъмуриятининг тутган позицияси сабабли ана шундай бурилиш ҳозирча рўй бергани йўқ. Рейган маъмурияти Америка халқининг ҳаётий манфаатларини эмас, балки қуролланиш пойгасидан жуда катта фойда олаётган ҳарбий-саноат комплексининг ғаразли манфаатларини кўзлаб иш тутаётганлиги тобора равшан бўлиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Михаил Горбачев Совет телевидениеси орқали нутқ сўзлаб, соғлом ақл-идрок ва янгича сиёсий фикрлаш пировардида ғалаба қилади, деб ишонч билдирди. Тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг муттасил ўсиб бораётган кучини, СССРнинг собитқадам тинчликсевар ташқи сиёсатини ҳисобга олиб, биз М. Горбачевнинг умидворлигига қўшиламиз. Халқаро кескинликни юмшатишга қаршилик қилаётган кишилар ҳам ана шу омиллар билан ҳисоблашишга тобора кўпроқ мажбур бўлмоқда.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БЕРЛИН. ГДР пойтахтида ГДР ва СССР олимларининг К. Маркс ва Ф. Энгельс асарлари тўла тўпламини биргаликда нашр этиш ва улар илмий-назарий меросини ўрганишга бағишланган конференция очилди. Конференция ишида Венгрия, Польша, Чехословакия, Дания ва ГФР олимлари ҳам иштирок этмоқдалар.

● ЛОНДОН. Англия пойтахтидаги касалхоналардан бирида янги корпус ишга тушириш маросимида қатнашиш учун келган Буюк Британия бош министри Маргарет Тэтчерни юзлаб намойишчилар қаҳр-ғазаб билан қарши олдилар. Улар консерватив ҳукумат бошлиғидан соғлиқни сақлаш миллий системаси эҳтиёжлари учун давлат маблағларини қисқартиришни тўхтатишни талаб қилдилар. Касалхонани қуршаб олган полициячилар намойишчиларни ичкарига қўймадилар.

● ҚОҲИРА. Иордания ташқи ишлар министри Тоҳир ал-Масрий Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш юзасидан Совет Иттифоқи илгари сурган таклифларини қўллаб-қувватлади. Саудия Арабистонида чиқадиган «Эр-Риёд» газетаси мухбири билан суҳбатда у Яқин Шарқдаги аҳволни бартараф этиш юзасидан халқаро конференцияга тайёргарлик кўриш учун БМТ Хавфсизлик Кенгашининг бешта доимий аъзосидан иборат комитет тузиш тўғрисидаги СССР ташаббусига Иорданиянинг розилигини айтди.

● ВАШИНГТОН. АҚШ конгрессининг муроса комитети Пентагонга маблағ ажратиш хусусидаги қонун лойиҳасининг ўз вариантини ишлаб чиқди. Бу қонун лойиҳаси ана шу маҳкамага 1987 молия йилида 292 миллиард долларга яқин маблағ ажратишни кўзда тутади. Бу ҳужжатда бир килотоннадан ортиқ ядро синовини бир йилгача тўхтатиш хусусидаги вакиллар палатаси тақдим этган тузатиш инобатга олинмаган, Бинар химия снарядлари ишлаб чиқаришга рухсат берилади, СҚЧ-2 шартномаси бузилиб, стратегик қуролларнинг янги системаларини яратишга маблағ ажратилади.

(ТАСС).

ПУШТУНЛАР БОСМАЧИЛАРГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР

КОБУЛ, 16 октябрь. (ТАСС). Пуштун халқ лашкарларининг отрядлари афғон аксилинқилобчиларига қарши қуролли курашни кучайтирмоқдалар. Пуштунлар чегара яқинида яшовчи қабилалар олий жирғасининг қарорларини бажара бориб, АДРга суқулиб киришга уринаётган босмачи тўдаларнинг йўлига ғов солмоқдалар. Бахтар агентлигининг хабар беришича, пуштунлар кейинги кунларда Покистоннинг шимоли-ғарбий чегара вилоятида душманлар учун мўлжалланган қурол-яроғ ва ўқ-дори ортилган тўртта юк машинасини йўқ қилишган, ўндан зиёд босмачини ўлдиришган ва ярадор қилишган.

ЭРОН—ИРОҚ ФРОНТИДА

БАҒДОД. Ироқ ҳарбий бош қўмондонлигининг хабар беришича, Харк оролидаги нефть саноати объектлари яна ҳаводан бомбардимон қилинган. Теҳрон яқинидаги Кереж дарёсига қурилган электр станция ва Диз дарёсидаги гидроэнергетика узелига қарашли трансформатор кичик станциясига авиация зарбалари оқибатида шикаст етказилган. Ироқнинг бир қанча эскадриялари Шероздаги авиабазага ҳужум қилдилар. Аэродром майдонида 23 та ҳарбий-транспорт самолёти яксон этилди. Ироқ самолётлари фронт линияси бўйлаб 80 мартадан кўпроқ тактик жанговар парвоз қилиб, душман қўшинлари тўпланган районларга зарба урдилар. Жанговар ҳаракатлар чоғида Ироқнинг бир самолёти уриб туширилди. Форс кўрфазида Эрон ҳарбий катерларининг Ал-Омик нефть платформасига ҳужум қилишга уринишлари даф этилди.

Эроннинг узоққа отадиган артиллерияси Басра ва Хурмал шаҳарларини ўққа тутишни давом эттирди. Сўнгги уч кун мобайнида граждан аҳоли ўртасида ҳалок бўлганлар ва ярадор қилинганлар сони 50 кишидан ҳам ортиб кетди.

НИКОСИЯ. Ирна агентлигининг хабар беришича, Ироқнинг ҳарбий самолётлари Шероз аэропортига ҳужум чоғида Эроннинг граждан самолётини ўққа тутдилар. Уч йўловчи ўлдирилди ва 30 га яқини ярадор бўлди. Артиллерия фронтининг шимолий ва марказий участкаларида душман позицияларини узлуксиз ўққа тутди. Эрон ҳарбий вакили, Ироқнинг авиация ҳужумларига жавобан Басра шаҳрининг иқтисодий объектларини артиллериядан ўққа тутиш давом эттирилади, деди.

(ТАСС).

СССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИ ВА СССР ДАВЛАТ БАНКИДА

СССР Молия министрлиги билан СССР Давлат банки маълум қиладиларки, СССР халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат заёми (1952 йилда чиқарилган) облигацияларининг 1,0 миллиард сўмини тўлаш иккинчи тиражи 1986 йил 14 ноябрь куни Қозонда ўтказилади. Шу тиражнинг расмий жадвали марказий газеталарда 10 декабрь куни босиб чиқарилади, омонат кассалари эса тиражда чиққан пулларни 1986 йил 11 декабрдан тўлай бошлайди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ХЎЖАСИЗЛИК»

Газетанинг шу йил 13 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Ургут районидаги Крупская номли колхозда чорва, ғалла, картошка маҳсулотлари етиштиришда жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётганлиги, шунингдек, хўжаликда хўжасизлик ҳукм сураётганлиги ҳамда бошқа камчиликлар очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан УРГУТ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган расмий жавобда қуйидагилар хабар қилинади:

— Мақола район партия комитети бюро мажлисида кўриб чиқилди. Унда мақолада кўрсатилган фактлар тўғри, деб топилди. Хўжалик юритишда хато ва камчиликларга йўл қўйганлиги, лимонарий қурилишида ёлланма ишчилар ишлатганлиги учун колхоз правлениеси раиси О. Бойматовга виговор берилди.

Партиявий раҳбарликни бўшаштириб юборганлиги учун колхоз партия комитети секретари С. Ёқубовга виговор эълон қилинди. Бухгалтерия ҳужжатлари юритишда, лимонарий қурилиши учун нарядларни тўлдиришда нуқсонларга йўл қўйганликлари, моддий жавобгар шахсларнинг ишини ўз вақтида назорат қилмаганликлари учун хўжаликнинг собиқ бош бухгалтери Э. Маматов, колхоз ревизия комиссиясининг собиқ раиси Т. Жумановларга ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор берилди.

Шунингдек, ярим йиллик сут тайёрлаш планининг бажарилишини таъминламаганлиги, чорва моллари маҳсулдорлигини пасайтириб юборганлиги учун сут-товар фермаси мудири А. Ҳайдаров, тартиб-интизомни бўшаштириб юборганлиги, ишга чиқмаган слесарга иш ҳақи ёзганлиги учун колхоз автотрактор парки мудири А. Самиевлар хўжалик партия комитети томонидан қаттиқ огоҳлантирилгани инобатга олинди.

Колхоз правлениесига лимонарий қурилишини қаттиқ назоратга олиш ва уни қисқа муддатда ишга тушириш вазифаси топширилди.

Район агросаноат бирлашмаси Советига район хўжаликларида лимонарий қурилишининг аҳволини кўриб чиқиш топширилди.

Бундан ташқари текширишда аниқланган начет ва камомадлар тўла ундириб олинди.

ЭЛ СОҒЛИҒИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

ҲОСИЛ-86

ФАРҒОНА. Ленинград районидаги Энгельс номли колхоз меҳнат аҳли давлатга уруғлик пахта топшириш планини бажарди. Пахтакорларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Савдо, маданият, медицина ва маиший хизмат ходимлари бевосита даланинг ўзида пахтакорларга хизмат кўрсатмоқдалар.

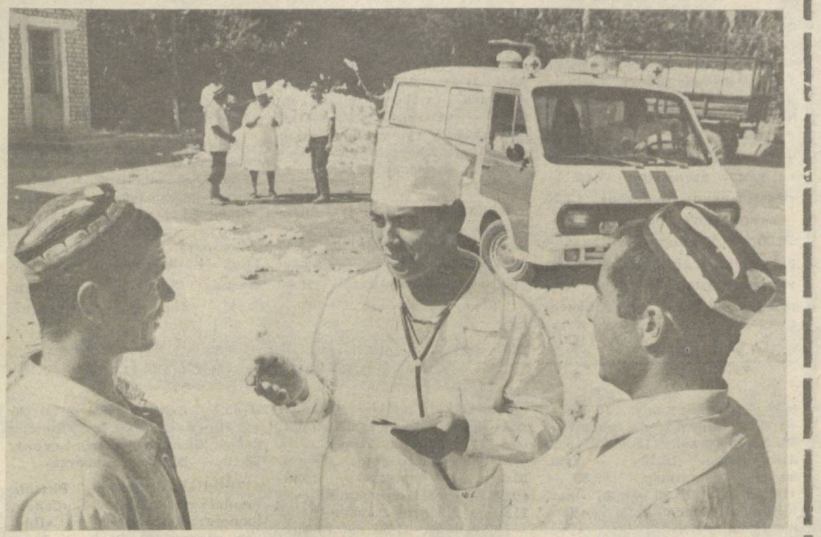

СУРАТДА: Район марказий касалхонасининг участка шифокори С. Юсупов 5-бригада пахтакорлари билан суҳбатлашмоқда.

Ш. Олимов фотоси (ЎзТАГ).

• ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Денов районидаги «Октябрь 50 йиллиги» номли колхознинг Жонқобил Қодиров бошлиқ бригадаси пахтакорлари 44 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планни шараф билан уддаладилар. Улар тайёрлов пунктига 120 тонна сифатли «оқ олтин» топширишди. Бунда механизатор Усмон Шералиевнинг хизмати катта. У «зангори кема» бункеридан 100 тонна дурдона тўкди.

Шунингдек, хўжаликдаги Эшмамат Отамуродов етакчилик қилаётган коллектив аъзолари ҳам мажбурият ҳисобига пахта топширишяпти. Бригада заршунослари ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олишди. Ҳар иккала бригада съездлар йилида ҳосилдорликни 37 центнерга етказишга аҳд қилишган.

Х. АБДУРАҲМОНОВ.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз заршунослари олтин кузнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилишяпти. Етиштирилган ҳосилни тез ва соз йиғиб-териш олишда дала суворийларининг меҳнатлари баракали бўлмоқда. Хўжалик далаларида ҳар куни 27 та «пўлат от» юқори унум билан ишлатилаётир. Улар билан кунига эл хирмонига 220-240 тоннадан «оқ олтин» тўкилмоқда.

Дала гвардиячилари ўртасида уюштирилган социалистик мусобақада Ҳикматилла Эрматов, Зиёд Аллаёров, Йўлдош Сирлибоев, Анвар Файзуллаевлар пешқадам. Уларнинг ҳар бири шу кунгача «пўлат от» этакларидан тўккан пахта 90 тоннадан ошиб кетди. Дала суворийлари мавсумда 120-140 тоннадан «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олишган.

Т. ТЎҚЛИБОЕВ.

ЗАФАР ҚУЧДИЛАР

Олтиариқ районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг «Ўзбекистон ССР 60 йиллиги» бўлими заршунослари зафар маррасини қучдилар. Давлатга 525 тонна ўрнига 547 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Эришилган муваффақиятга Рустам Отажонов, Адҳам Мўйдинов, Абдусалом Аҳмадалиев бошлиқ бригадалар муносиб улуш қўшдилар.

Шунингдек, «Ленинобод» совхозининг янги ўзлаштирилган «Янгиер» бўлими заршунослари ҳам пахта тайёрлаш йиллик планларини бажарганликлари ҳақидаги рапортга имзо чекдилар. Давлат қабул пунктларига 513 тонна пахта етказиб берилди.

Х. ЖЎРАБОЕВ.

«ОҚ ОЛТИН»НИ ЁНҒИНДАН АСРАНГ

Республикамиз пахта далаларида йиғим-терим ишлари авж олмоқда. Тайёрлов пунктларида, пахтани қайта ишлаш корхоналарида янги ҳосилни қабул қилиш миқдори тобора ошмоқда. Техника ва ёнғин хавфсизлиги қоидаларига амал қилинаётган хўжаликларда пахтани қабул қилиб олиш ишлари мақсадга мувофиқ ва бенуқсон ўтаётир. Тошкент областининг Пискент, Фарғона областининг Тошлоқ ва Киров, Жиззах областининг Пахтакор, Сирдарё областининг Бахт пахта тозалаш заводлари ана шулар жумласидандир.

Аммо ҳамма жойда ҳам шундай тартиб ўрнатилган деб бўлмайди. Айрим хўжаликларда пахта энг тез алангаланувчи хом ашё эканлигини ҳисобга олмасдан терилган ҳосилни қуритиш, уни машиналарга юклаш ва тайёрлов пунктларига элтишда қатор камчиликларга йўл қўйиляпти. Бунинг оқибатида эса ёнғин содир бўлмоқда. Шу йилнинг сентябрь ойида Бухоро областининг Вобкент район «Ленинград» колхозида (раиси Х. Ражапов), Андижон областининг Ленин район «Социализм» колхозида (раиси Т. Содиқов) ва Навоий областининг Хатирчи район «Москва» колхозида (раиси М. Қўлдошев) ёнғин чиқиб, бир неча тонна пахта нобуд бўлди. «Оқ олтин»ни ёнғиндан муҳофаза этиш қоидаларини бажаришда бепарволик қилаётган раҳбарлар булargина эмас. Термиз пахта тозалаш заводи (директори Ш. Ўташев, бош инженери ўртоқ А. Бобоқулов) капитал ремонт қилинганда давлат ёнғин назорати инспекцияси томонидан тавсия этилган 49 та тадбирдан атиги 4 таси бажарилган, холос. Сурхондарё областининг Шеробод районидаги Дўстлик пахта тайёрлов пунктида ёнғин келиб чиқишининг олдини олиш қоидаларига риоя этилмаётганлиги аниқланди.

Қашқадарё областининг Баҳористон районидаги Помуғ ва Ҳамза номидаги тайёрлов пунктлари капитал ремонт қилинганда пахтани ёнғиндан асраш учун ҳеч қандай чора кўрилмаган. Область ёнғиндан сақлаш бўлими бу тайёрлов пунктларида пахтани қабул қилиб олишни ман этганига қарамасдан, шу район раҳбарлари йўл қўйилган камчиликларни тез орада бартараф этилишини талаб этиш ўрнига пахта тайёрлов пунктларини ишга тушириб юборишга бош-қош бўлишди.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, пахтакорларимизнинг фидокорона меҳнати эвазига етиштирилган «оқ олтин»ни нест-нобуд қилмасдан давлат омборларига топшириш, ёнғиндан асраш қоидаларига жиддий амал қилиш пахтакор хўжаликлар, ходимлар, тайёрлов пунктлари ишчи ва хизматчилари олдида турган муҳим вазифадир.

Қ. ЕРҚУЛОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги ёнғиндан сақлаш бошқармаси бошлиғи.

• ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ПАХТА ЗАВОДЛАРИГА НИМА БЎЛДИ?

● ҚАРШИ. К. Маркс номли совхоз далаларида терилган 100 тоннага яқин пахта «Дўстлик» тайёрлаш пунктининг дарвозалари ёнида кечаси билан тележкаларда туриб қолди. Трансформатор куйиб кетганлиги сабабидан траспортёрлар тўхтаб қолган эди. Трансформатор алмаштирилгунча пахта қабул қилинмади.

Бу энергетикларнинг пала-партиш иш тутишлари сабабли йилнинг энг муҳим қишлоқ хўжалик кампанияси суръати бўшаштирилган биринчи ҳодиса эмас. Электр қарийб ҳар куни узиб қўйилади. На чироғи бўлган, на холодильниги, телевизори, бошқа рўзғор асбоблари ишлаб турган уйларга пахта даласидан қайтиб келган кишиларнинг аҳволини бир тасаввур этиб кўринг? Шу аҳволда улар эртага ишга қандай кайфият билан чиқишади?

Бу кулфатларнинг илдизи яна идоравий ғовларга бориб тақалади. Совхоз маъмурий жиҳатдан Нишон районига қараса-да, лекин Қарши яқинида жойлашган, «бегона» совхозга бешкентлик энергетиклар хизмат қилишади. Шундай қилиб уларнинг эскирган энергетика хўжалиги билан ҳам, трансформаторлар, рўзғор асбоблари ва ишлаб чиқаришдаги тартибсизликлар билан ҳам ишлари йўқ. Қашқадарё электр тармоқлари корхонасининг раҳбарларига айтилган шикоятларнинг натижаси бўлмади.

Шу долзарб дамларда бошқа районлардан ҳам «ток йўқ» деган сигналлар келмоқда. Хўш, энергетиклар терим мавсумига қандай тайёргарлик кўришган? Умуман, улар тайёргарлик кўришганмикан?

● САМАРҚАНД. Оқдарё, Даҳбед, Ишмаксак, Пайариқ тайёрлаш пунктларидан электр йўқ, деган ташвишли хабар келди. Пахта ортган машиналар туриб қолмоқда.

— Нега ташвишланишади? —деб ҳайрон бўлди область электр тармоқлари корхонасининг бош инженери Ю. Толкачев. —Ахир биз токни кузги-қишки нагрузка максимуми шароитларидаги ишга ўтиш сабабидан планга мувофиқ узиб қўйдик. Пахта карвонларини ишлаб турган тайёрлаш пунктларига юбориш мумкин бўлиши учун бу ҳақда барча район ижроия комитетларини олдиндан огоҳлантириб қўйдик. Демак, огоҳлантиришлар ижроия комитетларидан нари ўтмабди-да.

Демак, шундай бўлибди. Натижада, масалан, 129-автобазадан токи узиб қўйилган тайёрлаш пунктларига ўнтадан кўп пахта ортган прицепли «Колхида»-лар бораверган. Хўш, ортиқча бензин, иш ҳақи, пахта қабул қиладиган ва пахтанинг толасини ажратадиган техниканинг бекор туриш ҳақини кимнинг бўйнига қўйиш керак?

4 октябрь куни Самарқанд пахта заводида икки марта энергия тўсатдан қисқа муддат узиб қўйилди. Ток бир неча секунд бўлмади, лекин иккита кучли электр мотор куйиб бўлди ва уларни алмаштиришга бир неча соат вақт кетди. Энергетиклар эса бу воқеани унча катта гуноҳ деб ҳисоблашмайди: «ҳаммаси стандартлар доирасида» эмиш.

● СЎНГГИ СЎЗ. Ўзбекистон Энергетика ва электрлаштириш министрлигидагилар қайси стандартларга мувофиқ брак иш норма деб ҳисобланишини таҳлил этиб муносиб жавоб қайтарадилар, деб ўйлаймиз. Авжи теримнинг долзарб кунларида шундай бўлса-я? Хўш, ҳозир қолоқ областдаги тайёрлаш пунктлари ишини барбод этаётган қашқадарёлик энергетиклар ёзда нима қилишганикин?

Олдиндан мўлжалланган ток узиш ҳақида тегишли жойларга хабар қилишни унутиб қўйиш тўғрисида гап борганида энергетикларнинг бўйнига айб қўйиб бўлмайди. Бу фактлар Самарқанд область ижроия комитети ва халқ контроли органларида синчиклаб таҳлил этишга молик, деб ўйлаймиз.

Ўзбекистон Давлат энергия назорати ва уни ўтказиш ишлаб чиқариш корхонасининг бош инженери А. Қодиров бундай деди:

— Ёзги қурғоқчилик сабабидан ҳозир энергия, айниқса, таҳчил бўлиб турганида ҳар бир киловатт соат ҳисобда туриши керак. Шундай бўлсада, баъзи маҳаллий органларнинг уюшқоқсизликлари натижасида токни планга мувофиқ узишлар тўғрисида вақтида хабардор қилмаганликларини назарда тутиб, бутун пахта терими чоғида пахта заводлари ва тайёрлаш пунктлари токсиз қолдирилмасин, деган кўрсатма бердик. Ким нима учун ортиқча энергия сарф бўлишига йўл қўйганлигини, жазо чоралари қонунга мувофиқ кимнинг бўйнига тушишини теримдан кейин аниқлаб оламиз.

Ю. Кружилин, Л. Токарев, В. Шумайлов,
ЎзТАГ мухбирлари.

ТЕРИМ ЧОҒИДАГИ АЙТИШУВ

Боғот райони пахта тайёрлашда орқада қолмоқда. Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ёрдамчиларга кўз тикиб, қишлоқдаги ишга яроқли аҳолини теримга тўла жалб этмаётирлар. «Победа» колхози далаларида эркакларни камдан-кам учратасиз. Юсуфбой Қўчқоров бошлиқ 8-бригадада ўқувчилар далада-ю, коллективдаги 42 ишловчининг анча қисми теримда қатнашмаётир. Рўйхатдаги 14 эркакдан фақат 4 киши пахта термоқда. Эркатой йигитлар ялласи бу эрур:

Йигитлар:
Офарин. Яли-яли,
Омон бўлинг, аёллар,
«Бечора» эркакларни
Бошида не хаёллар!
— Ошхонада газ тайёр
Олов ёқиш не ҳожат!
Белимизда белбоғ бор,
Этак тақиш не ҳожат!
Ошёнимиз хилват жой,
Гап очмангиз теримдан,
Палов еб, юқмаса мой,
Мўйлов нечун берилган!
Кундузи бозор-ўчар
Кечда базму-тўйхона.
Бўш келяпти деманглар,
Тайёр қоп-қоп баҳона.
Ухласак отиб хуррак,
Юмшоқ кўрпа бизники.
Керак бўлганда хўрак,
Қази-қарта бизники.
Каммиз йўқ савлатдан,
Алп қоматмиз, йўғонмиз.
Аммо, шердек бўлсак ҳам,
Иш десалар, қуёнмиз.
Бахтимизга соғ бўлинг,
Ҳорманг, опа-сингиллар!
Гар суянсак, тоғ бўлинг,
Керак, «юк» деб билинглар.
Расо ош еб, чанқадик,
Бир пиёла чой беринг,
План тўлган чоғида
Тўй тўридан жой беринг.
Аёллар:
— Дам бу дамдир, йигитлар,
Ўзга дамни дам деманг.
Бугун барча сафарбар
Ўзингизни кам деманг.
Тўйлар бўлар албатта,
Карвон етгач маррага.
Кимки пахта термаса,
Қўшмаймиз биз даврага!

Фозил ЗОҲИДОВ.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси Бухоро шаҳар партия комитети билан ҳамкорликда тўқимачилик комбинатида «Очиқ хатлар куни» ўтказди

„КАЛАВА“НИНГ ЧИГАЛ ЖОЙЛАРИ

КПСС XXV съезди номидаги Бухоро тўқимачилик комбинати тармоқнинг республикадаги энг ёш, йирик корхоналаридан биридир. Кейинги ўн йил мобайнида область марказининг чеккасида қад кўтарган бу корхонада янги-янги цех ва фабрикалар ишга туширилиб унинг ишлаб чиқариш қувватлари тобора ошиб бормоқда.

Аммо тармоқнинг кенжа корхонасида бу қувватлардан фойдаланишнинг аҳволи жадаллаштириш талабларига жавоб бермаётир. Комбинатнинг йигирув ишлаб чиқаришидаги қувватлардан 61,8 процент, тўқув ишлаб чиқаришидаги қувватлардан 62,3 процент фойдаланилмоқда. Ҳолбуки, республиканинг бошқа корхоналарида бу борадаги ўртача кўрсаткич 70—74 процентни ташкил қилмоқда. Агар бухоролик тўқувчи ва йигирувчилар шу даражага етганларида ҳам корхонада ҳар йили ўрта ҳисобда қўшимча яна 2 минг тоннадан зиёд калава, 10 миллион метр газлама ишлаб чиқариш мумкин бўлур эди.

Ленинградликларнинг ташаббуси асосида ҳамма жойда ишни 2—3 сменада ташкил қилиш ҳаракати авж олган бир пайтда бу комбинатда қувватлардан ҳатто бир сменада ҳам тўла фойдаланилмаяпти. Коллектив маҳсулот реализация қилиш саккиз ойлик планини 89,1 процентга бажарди, холос. Белгиланганидан 14 миллион сўмлик кам маҳсулот реализация қилинди, 5,8 миллион сўмлик товар маҳсулот оз ишлаб чиқарилди. Айни маҳалда истеъмолчи йўқлигидан комбинат омборларида қарийб 15 миллион сўмлик калава ва газлама чанг босиб ётибди.

Умуман, комбинатнинг кейинги фаолиятида қолоқлик рўй бераётгани ташвишли бир ҳолдир.

Улкан корхонада меҳнатни самарали ташкил қилишга нима халақит беряпти? Комбинат ишчилари юқори унум билан меҳнат қилишлари учун зарур социал-маиший шароитлар яратиляптими? «Калава»нинг чигал жойлари қаерда? Бухоро тўқимачилик комбинатида ўтказилган «Очиқ хатлар куни» мана шу мавзуга бағишланди.

«Очиқ хатлар куни»ни шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Э. Ҳ. Салимов бошлаб берди:

— Комбинат коллективига, —деди у, —180 миллион сўмликдан зиёд асосий ишлаб чиқариш фондлари ишониб топширилган. Лекин бундай йирик қувватлардан фойдаланиш аҳволи қониқарли эмас. Комбинат партия комитети (секретари М. С. Ражабова), маъмурият (бош директори А. И. Исҳоқов) кўпминг кишилик коллективни беш йиллик вазифаларини бажаришга тўла сафарбар эта олмаяптилар. Партия комитети маъмурият иши устидан контроллик қилиш ҳуқуқидан етарли даражада фойдаланмаётир. Комбинат фабрикалари директорлари, етакчи мутахассисларга нисбатан ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан талабчанлик суст.

Нотиқ комбинатда вужудга келган ташвишли аҳволни ўнглаш, мавжуд қувватлардан оқилона фойдаланиш, истеъмолчи талабига жавоб берадиган маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқариш бўйича корхона коммунистлари, бутун коллектив олдида турган вазифаларга батафсил тўхталди.

«Очиқ хатлар куни» муносабати билан олинган кўплаб мактубларда ишчилар юзага келган аҳволни тузатиш тўғрисида чуқур дахлдорлик билан фикр юритишган, конкрет таклифларни ўртага қўйишган эди. Афтидан, корхона раҳбарлари инсон омилига ҳамон етарли баҳо беришмаяпти, ўз ишларини шунга асосан қайта қуриш тўғрисида жиддий бош қотиришмаяпти, инерция кучи уларнинг фаолиятида ҳамон устунлик қиляпти, деди пировардида, нотиқ.

Дарҳақиқат, хатларда баён этилган фикр-мулоҳазалар комбинатнинг ишлаб чиқариш илғорлари ишдаги камчилик ва нуқсонларга муросасизлигини, уларни тузатишга тайёр эканликларини кўрсатди.

Бундай мактубларнинг айримларига эътиборни жалб этамиз.

«Область партия комитети бюросининг аъзоси сифатида менга кўпгина йиғинларда иштирок этишга тўғри келади,— деб ёзади комбинатнинг пешқадам калаваловчиси, КПСС XXVII съезди делегати О. И. Черновалова. — Бу йиғилишларнинг кўпчилигида коллективимиз шаънига айтилаётган аччиқ сўзларни эшитиб дилим оғрийди. Ахир айрим раҳбарлар корхонадаги муаммоларни ҳал қила олмаётган, бошқарувни уддалай олмаётган экан, биз ишчиларда нима айб?!

Пахта толаси тайёр газлама бўлиб чиққунча комбинатимиз цехларида узоқ йўлни босиб ўтади. Мураккаб жараённинг қайсидир бир ҳалқасидаги нуқсон пировардида бутун маҳсулот сифатига путур етказмоқда. Малакаси паст, ишчи виждонининг қийноғи нима эканлигини тушунмайдиган кишилар эса ҳали орамизда бор. Фабрикамиз раҳбарлари буни яхши билишади. Аммо панада ўтириб вақтни ўтказаётган айрим мастерлар, уларнинг ёрдамчиларига тегишли талабчанлик кўрсатишмайди. Оқибатда комбинатимизда йигирувчиликда тармоқ зонасининг 89 процентига, тўқувчиликда 72 процентига хизмат кўрсатилмоқда.

Бундай аҳволда биз қолоқлик доғини ҳеч қачон юва олмаймиз. Фақатгина режалар эмас, энг муҳими, амалий тадбирлар керак. Биз, ишчи-коммунистлар комбинатнинг барча корхоналарида раҳбарлар ва мутахассисларга нисбатан топширилган иш участкаси учун масъулиятни оширишни талаб қиламиз. Масъулиятни ҳис қилмайдиган ходим раҳбарлик курсисини омилкор, уддабурон кишига бўшатиб берсин!»

Комбинатнинг 1-йигирув-тўқув фабрикаси тўқувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Ш. Тошева меҳнат интизоми сусайиб кетаётганлиги тўғрисида ташвишланиб, бундай деб ёзган:

«Мен ишлаётган коллективда ҳар куни 3—4 киши ҳеч қандай сабабсиз ишга чиқмаяпти. Бу эса ҳар сменада 160 тўқув станоги тўхтаб туради, демакдир. Технология ускуналарининг комбинат бўйича белгиланган нормаларига нисбатан, 2,5—3 баравар зиёд бекор туришининг ҳам боиси кўпинча мана шунда. Айрим ишчиларни раҳбарлар жуда ҳам талтайтириб юборишган. Улар ўз ҳуқуқларини яхши билишади, аммо ишчи бурчи тўғрисида гап борганда, жимиб қолишади. Мен бундай ҳамкасбларим билан муроса қила олмайман. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Хабаровск партия активи кенгашида сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, ҳар бир киши қайта қуришни ўзидан бошлаши керак. Ҳаммамиз топширилган иш учун, пировард натижа учун масъулиятни баравар ҳис қилишимиз лозим. Фақатгина шунда юксак унумдорлик, аъло сифат тўғрисида сўз ўрнига амалий ишга кўчилади».

Комбинатнинг 2-йигирув-тўқув фабрикаси ишчиси, Тўқимачилик район Советининг депутати Н. Волгина ўз мактубида истеъмолчига манзур маҳсулотни кўп ишлаб чиқаришга халақит бераётган нарсаларга тўхталган.

«Фабрикамиз айни маҳалда харидорбоп газлама ишлаб чиқаришга киришган ягона коллективдир. Тайёр маҳсулотимиз конвейердан тўғри истеъмолчига жўнатилмоқда. Аммо мен ишлаётган коллективда 54 киши смена нормасини уддалай олмаяпти. Бунга уларнинг малакаси пастлиги эмас, урчуқдаги ипларнинг тез-тез узилиб қолиши сабаб бўляпти. Бундай узилиш ҳар бир метрга белгиланган 0,25 ўрнига 0,91 процентни ташкил қилмоқда.

Фабрикадаги депутатлар группаси аҳволнинг сабабини синчиклаб ўрганди. Ҳамма гап ремонт-профилактика ишларининг ўз вақтида, сифатли ўтказилмаслиги, мастер ёрдамчиларида бунинг учун етарли малака ва тажриба йўқлигида экан. Ҳунар-техника билим юрти бизга шу касбдаги ишбилармон кадрларни етказиб бера олмаяпти. Кўпинча, билим юрти мастерларининг ўзлари тўқувчилик ишлаб чиқаришини мукаммал билишмайди. Уларнинг айримлари эса умуман бошқа соҳаларнинг мутахассисларидир. Ишчи кадрлар тайёрлашдек масъулиятли вазифани бундай кишиларга ишониб топшириб бўладими, ахир?!»

«Очиқ хатлар куни»да ўқиб эшиттирилган мана шундай мактубларда ва тушган ёзма саволларда кўпчилик ишчилар раҳбарлар олдига саволлар қўйиш билангина чекланмай, ўзлари бу саволларга жавоб ҳам топишга ҳаракат қилишди. Мактубларнинг кўпчилигида мавжуд қувватлардан ғоят паст даражада фойдаланишга нима сабаб бўлаётганини конкрет таҳлил қилиб бериш раҳбарлардан талаб қилинган.

Комбинат бош инженери А. И. Фозилов бундай хат ва саволларни умумлаштириб, ишчиларга шундай жавоб берди:

— Корхонамиз лойиҳага кўра чойшаб ва жилдбоп газлама ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган. 5—6 йил муқаддам фақатгина республикамизда эмас, кўпгина шаҳарларда бу маҳсулот тақчил бўлиб қолганини ҳаммамиз яхши эслай оламиз. Айни бир пайтда Тошкент, Андижон ва Бухоро тўқимачилик корхоналарида жилдбоп газлама ишлаб чиқарувчи йирик қувватлар ишга туширилди. Мамлакатимизнинг бошқа тўқимачилик корхоналари, чет эл фирмаларидан ҳарид қилиб олинган шундай маҳсулотлар ҳам магазинлар пештахталарида пайдо бўлди. Натижада қисқа муддат ичида истеъмолчининг талаби тўла қондирилди, ортиқча ишлаб чиқарилган маҳсулот эса омборларни тўлдирмоқда.

Маҳсулотни чет элга экспорт қилиш тадбирлари кўриляпти. Бу йил 5 миллион 700 минг метр хом сурпни Болгария, Венгрия, Югославия ва бошқа мамлакатларга реализация қилиш мўлжалланмоқда. Бироқ бу муаммони ҳал қилиш йўли эмас, албатта. Маҳсулот учун истеъмолчи топишдаги қийинчиликлардан қутулишнинг ягона йўли ассортиментни кенгайтиришдир. Йирик ишлаб чиқаришда эса бошқа бир турдаги маҳсулот тайёрлашга кўчиш осон эмас. Бу қўшимча асбоб-ускуналар ўрнатиш, технологияга ўзгартишлар киритиш, энг муҳими, кадрларда зарур малака ҳосил қилишни талаб этади. Буларнинг ҳаммасига сарфланган вақт айни маҳалда қувватлардан фойдаланиш коэффициентини пасайтириб юборди.

Ўтган йили комбинат пардозлаш фабрикасининг дастлабки қувватлари ишга туширилди. Аммо бу ерда эксперимент тарзида ўрнатилган «МТО» машиналарини ишлатиб бўлмаяпти. Москвадаги «Трикотажпром» бирлашмаси мутахассислари бу машиналарни қандай ишлатиш лозимлигини ўргатиш бурчини эсларидан чиқариб юборишди. Натижада корхонамизда ўрнатилган шундай ускунанинг учтаси ишлатилмай бекор турибди.

Умуман, бу фабрикада ўрнатилган машиналар бизни қаноатлантирмайди. Улар энсиз газлама ишлаб чиқаришга мослаштирилган. Истеъмолчи эса энлик газламаларни талаб қилмоқда. Харидорбоп чиройли газламалар тайёрлаш учун бу фабрикада электрончи мутахассислар, наққошлар, ранг-гул берувчи ходимлар керак бўлади. Бундай мутахассисларни келгусида қаердан олишимиз ҳозирча номаълум.

Юқорида айтилганлардан кўриниб турибдики, комбинат қувватларидан фойдаланиш серқирра муаммо. Бу муаммоларни ҳал қилиш учун мамлакат ва республикадаги кўпгина идора-муассасалар ҳамжиҳатлик кўрсатишлари керак.

Залдан савол:

— 2-йигирув-тўқув фабрикасида ўрнатилган «БД—200» станоклари анчадан буён ишламаяпти. Бунинг учун ким жавобгар?

Жавоб:

— Ҳақиқатдан ҳам эҳтиёт қисмлар етишмаслиги бу машиналарнинг тўхтаб қолишига олиб келди. Ҳозир Луцк шаҳри машинасозлари юборган шундай қисмлар йўлда келяпти. Олмаоталик машинасозлар ҳам сентябрнинг охиригача фондда белгиланган миқдордаги эҳтиёт қисмларни жўнатишни таъминлашди.

Корхонанинг бир группа йигирувчилари «Водоканал» область бошқармасининг бошлиғи В. А. Железчиковга шундай савол билан мурожаат қилишди:

— Омборхоналаримизда 350 минг сўмлик ранги бузилган калава тўпланиб қолган. Бунга сабаб комбинат эҳтиёжлари учун берилаётган техника сувининг лойқалигидир. Энди бу калаваларни қайта бўяшга тўғри келади. Лекин, барибир, уларнинг сифати пасайиши аниқ. Сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилиши учун сув хўжалиги ходимлари ўзларини айбдор, деб биладиларми?

Жавоб:

— Бу йилги сув тақчиллиги ҳаммага маълум. Комбинат эҳтиёжлари учун техника сувини Қуйимозор сув омборининг тубидан насослар ёрдамида сўриб олишга тўғри келяпти. Бундай шароитда сувнинг лойқаланиб оқиши табиий бир ҳол.

Залдан луқма:

— Сувни тинитиб оқизишнинг иложи борми?

Жавоб:

— Бор...

Савол:

— Яхшигина тўқувчиман, севимли касбимда ишлашни истайман. Аммо бола билан уйда ўтириб қолганман. Болалар боғчасига йўлланма олиш учун навбатим 2—3 йилдан кейин келар эмиш. Унгача ўғлим мактабга қатнайдиган бўлиб қолади. (Д. Федорова, комбинат ишчиси).

Бу саволга комбинат касаба союз комитетининг раиси Т. Шукуров шундай жавоб берди:

— Бола билан уйда ўтирган сизга ўхшаш оналар комбинатда кўп. Шу йилнинг ўтган даврида 147 бола учун боғчага йўлланма берилди, навбатда турганлар эса 500 кишидан ортиқ. Йил охиригача уларнинг сони икки бараварга кўпайиши мумкин. Комбинат учун қурилаётган 7-болалар боғчасини фойдаланишга топширишни эса бинокорлар келгуси йилга планлаштирганлар...

Савол:

— Мен ўн йилдан зиёд комбинатда ишлаяпман. Ҳар гал раҳбарлар билан бўладиган учрашувларда тўқимачилар саройи, ҳаммом қурилишини тезлаштириш лозимлигини айтаяпмиз. Бироқ улар ваъда беришдан нарига ўтишмаяпти.

(Н. Павловская, комбинат план-экономика бўлими бошлиғининг ўринбосари).

Бухоро шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Қ. Ҳ. Маҳмудов бу саволга қуйидагича жавоб қайтарди:

— Чинданам, СССР Енгил саноат министрлиги кўп йиллар мобайнида социал-маданий қурилиш учун етарли маблағ ажратмай келган эди. Шунинг учун ҳам маданият саройи қурилиши тўхтатиб қўйилган. Эндиликда шаҳарнинг 6-микрорайонида тўқимачилар саройи қурилиши масаласи узил-кесил ҳал қилинди. Беш йиллик охиригача уни фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда. Ульянов номли кўчада маҳаллий Совет маблағи ҳисобига қуриладиган янги ҳаммом 1988 йилда фойдаланишга топширилади.

« Очиқ хатлар куни» қатнашчиларидан тушган бир қатор саволларга комбинат бош энергетиги А. Беҳбутов, Тўқимачилик район ижроия комитетининг раиси А. В. Косач, комбинат ишчилар умумий овқатланиш бўлими бошлиғи Ж. Насриддинов ва бошқалар жавоб қайтаришди. Ҳаммаси бўлиб «Очиқ хатлар куни»да комбинат ишчиларидан 100 дан зиёд савол тушди.

Шаҳар партия комитети бу саволларда қўйилган масалаларни ўрганмоқда. Улар юзасидан кўриладиган тадбирлар тўғрисида «Бухоро тўқимачиси» кўп нусхали газетаси орқали комбинат ишчиларига хабар қилинади.

Бухоро тўқимачилик комбинатида ўтказилган «Очиқ хатлар куни» корхона раҳбарлари КПСС XXVII съезди қарорлари асосида ҳали ўз ишлари услуб ва усулларини қайта қура билмаганликларидан далолат берди. Комбинат мастеридан тортиб, бош директор ва унинг ўринбосарларигача топширилган иш участкасида ижобий ўзгаришларга эришиш учун масъулиятни чуқур ҳис этишмаяпти. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ишлаб чиқариш қувватларидан унумли фойдаланиш, маҳсулот сифатини кескин яхшилаш учун ишчилар ўртасида социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини чинакам таъминлай олишмаяпти. Шунингдек, илғор ишчиларнинг тажрибасини кенг ёйишнинг зарур чоралари кўрилмаяпти. Буларнинг ҳаммаси «калава»нинг чигал жойларини кўпайтирмоқда, машина-ускуналарни бир маромда ишлатишга, харидорбоп газламаларни кўплаб тайёрлашга ғов бўлмоқда.

Комбинат маҳсулотини реализация қилишда вужудга келган танг аҳволни бартараф этиш учун республика Савдо министрлиги, «Ўзбекбирлашув» правлениеси барча чораларни кўришга шошилиши керак. Республика Енгил саноат министрлиги комбинат пардозлаш фабрикасини харидорбоп газламалар ишлаб чиқаришга имкон берадиган ускуналар билан таъминлаш, корхонани малакали мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш, социал-маиший қурилишни кенг ҳажмда олиб бориш учун зарур моддий ресурслар ажратиш хусусларида конкрет тадбирлар кўриши лозим.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ОЛТИН КУЗ НЕЪМАТЛАРИ

Манави ғужумидан бол томиб, олтин, қирмизи рангда товланиб турган узумлар Ғаллаорол районидаги «Коммунизм» совхози боғларида етиштирилган. Уларни кўриб, мазасини тотиб кўрган киши она еримиз саховатию, соҳибкорларнинг ҳалол меҳнатига тасанно айтмай иложи йўқ. Ҳа, хўжалик боғбонлари омилкорлик билан иш юритиб саҳий заминимизни боғ-роғлар, маъмурчилик масканига айлантириб боришяпти. Шу туфайли узумзорлар йил сайин кенгайиб, сархил мева тайёрлаш ҳажми ортиб бормоқда.

— Ҳалқимизнинг дастурхонини дала неъматлари билан доимо тўкин бўлиши биз соҳибкорларнинг ишига кўп жиҳатдан боғлиқ, — дейди совхознинг илғор бригадаси бошлиғи Эсон Ўрозов.

Дарҳақиқат ҳозир хўжалик боғларида етилган узумларни узиб шаҳарликлар дастурхони ва омборхоналарга етказиб бериш қизғин давом эттирилмоқда. Бундан ташқари бу ерда майиз қилишга ҳам катта эътибор берилаётир. Ҳозиргача 1800 тоннадан зиёд сифатли майиз тайёрлаган миришкорлар бу кўрсаткични 3000 тоннага етказишни кўзлашмоқда.

Суратда: Тажрибали соҳибкор Эсон Ўрозов узум узишда пешқадамлик қилаётган Насиба Сулаймонова билан.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

«Тўй муаммоси» мақоласи газетхонлар муҳокамасида

БАҲС БУРЧАГИ

Газетамизнинг шу йил 30 сентябрь сонида босилган «Тўй муаммоси» сарлавҳали мақолада тўй ва у билан боғлиқ бўлган жиддий масалалар кўтарилган эди. Мақола кенг газетхонлар оммасида катта қизиқиш уйғотди. Улар редакцияга тўй ва турли маросимларни ўтказишда рўй бераётган салбий ҳодисалар тўғрисида куюниб ёзмоқдалар. Тўй ва маросимларни мазмунли ўтказиш ҳақида фикр-мулоҳазаларини билдирмоқдалар.

Замонамизга ярашсин

«Тўй муаммоси» мақоласини ўқиб чиқдим. Унда долзарб масалалар кўтарилган. Хўш, бизда тўйлар қандай ўтмоқда?

Қодир ака билан Садаф ая қишлоғимизнинг ҳурматли кишилардан ҳисобланади. Яқинда улар келин туширишди. Келин Ҳайитгул Рўзиева — ўқитувчи. Куёв Ихтиёржон Орипов — шофёр. Икки ёшнинг никоҳ оқшоми жуда чиройли ўтди. Дастурхонга спиртли ичкиликлар қўйилмади. Куёв-келин ишлайдиган коллектив аъзолари тўй кечасини қўлга олиб, уни серфайз оқшомга айлантиришди. Кечада дил сўзлари, куй-қўшиқлар янгради. Қишлоқ Совети вакили ёшларга дўст-биродарлари, қариндош-уруғлари гувоҳлигида никоҳ қоғози топширди. Камчиқим, ичкиликсиз ўтган бу тўй Қалқонота қишлоғи аҳолисига манзур бўлди. Тўй ва маросимларимизни ана шундай ибратли ўтказишга азму қарор қилдик.

Лекин шуни очиқ айтиш керакки, ҳозирча бизда ўтаётган тўйларнинг ҳаммасини ҳам ана шундай намунали деб бўлмайди. Базм кечаларида спиртли ичимлик тортиш қатъият ман этилганига қарамай, узоқдан келган ёки «обрўли» меҳмонлар учун қўшни хонадонларда алоҳида жой ҳозирлаш, яширинча ичкилик тортиш ҳоллари рўй бермоқда.

Бизда қалин олиш, қалин бериш муаммоси ҳам ҳал бўлган эмас. Булар тўй эгаларининг маънавий қиёфаси билан боғлиқ проблемалардир. Шундай экан, аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини яхшилашимиз керак.

Тўйларимизни қизитиш аксарият ҳолларда отарчилар қўлига ўтиб қолмоқда. Ҳозирги пайтда деярли ҳамма хўжаликларда, шу жумладан, бизнинг колхозимизда ҳам бадиий ҳаваскорлик ансамбли бор. Бундай ансамбллар гастролларга бориш, турли хўжалик тантаналарида қатнашиш билан бирга ўз хўжаликларида ўтказиладиган тўйларда ҳам хизмат қилсалар яхши бўларди.

Тўйларни замон руҳига мос қилиб ўтказишда халқ депутатларининг роли катта. Улар бу муҳим ишда фаоллик кўрсатмоқлари лозим.

Б. БОЗОРОВ,
пенсионер.

Навбаҳор районидаги «Бухоро» колхози.

Ҳамқишлоқларим ибрати

Ҳар галгидек, севимли газетамиз «Совет Ўзбекистони» яна бир хайрли ишни бошлади. Газетада эълон қилинган «Тўй муаммоси» мақоласи кўплар қатори менда ҳам кучли таассурот уйғотди.

Кўпинча ўйга толаман: нима учун кишилар ўртасида катта тўй қилиб обрў олиш сингари иллатлар ҳали ҳам йўқолмаяпти? Лекин иқрор бўлиш керакки, бундай дабдабали тўйларни оддий ишчи ёки колхозчи қилаётгани йўқ, уни текин даромад топадиган шахслар қилишмоқда.

Мен Оҳангароннинг Қорахитой қишлоғида яшайман. Қишлоғимизда икки мингга яқин хўжалик бор. Бизда ҳар ҳафтада бўлмаса ҳам ҳар ойда бир-иккита никоҳ тўйи бўлиб туради. Тўйларни тартибли ўтказиш масаласи қишлоқ Советининг ижроия комитетида махсус равишда муҳокама этилиб, жиддий қарор қабул қилинган. Қишлоқ Советимиз ижрокомининг раиси Умрихон Арслонова ҳар доим тўйларнинг бошидан охиригача бўлади. Қишлоқ Советининг депутатлари — «Оҳангарон» совхозининг директори Абдувоҳид Қосимов, совхоз партия ташкилотининг секретари Сотиболди Каримов, депутатлардан Ҳурриятхон Деҳқонова, Ҳаким Режабоев, Деҳқон Норбоев, Ортиқ Холтўраев ва бошқалар тўйларни тартибли ва ортиқча сарф-харажатсиз ўтказиш учун ҳамиша мутасадди бўлиб келмоқда.

Бироқ районимиз территориясидаги айрим қишлоқларда рўй бераётган тўйлардаги ҳодисалар кишига эриш туюлади. Тўй кунлари баъзи жойларда чойнакларда берилган ичкилик оқибатлари милициянинг аралашуви билан тугайди. Айрим қишлоқларда эса тўйлар фалон пулга келадиган номдор санъаткорнинг вақтига қараб ўтказилади. Бу ишларга чек қўйилиши керак. Ҳозир ҳамма хўжаликларда директор ёки колхоз раисларининг турмуш ва маданият масалалари билан шуғулланувчи муовинлар бор. Улар тўй ва бошқа маросимларнинг асосий бошлиқлари бўлиши лозим. Ана шундагина тўй-тўйдек бўлиб ўтади.

М. ҚАЮМОВ,
Оҳангарон район агросаноат бирлашмаси умумий бўлимининг бошлиғи.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«РАДУГА» НАШРИЕТИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ БОСМАДАН ЧИҚАРДИ:

Михаил ШОЛОХОВ. Танланган асарлар. 4 жилдлик. 1-жилд. Ҳикоялар. 320 бет. Баҳоси 2 сўм 10 тийин (араб тилида).

20-йилларда ёзилган бу ҳикоялар «Танланган асарлар»нинг 1-жилдига киритилган. Уларда Россияда, Дон дарёси бўйиларида граждандар уруши йилларида содир бўлган воқеалар ҳикоя қилинади.

Михаил ШОЛОХОВ. Танланган асарлар. 4 жилдлик. 2-жилд. **Очилган қўриқ.** 1-китоб. 440 бет. Баҳоси 2 сўм 90 тийин (араб тилида).

«Очилган қўриқ» романи коллективлаштириш даврига, колхоз тузумининг ғалабасига бағишланган. Роман совет адабиётининг улкан ютуғи бўлиб қолди ва у ўнлаб чет эл халқлари тилига таржима қилинди.

Александр ФАДЕЕВ. Ёш гвардия. Роман. Икки китобдан иборат. 1-китоб, 484 бет. Баҳоси 3 сўм 70 тийин. 2-китоб, 392 бет. Баҳоси 3 сўм (дари тилида).

Яширин комсомол ташкилоти «Ёш гвардия» аъзолари бўлмиш ватанпарварлар музейини шу кунгача тўрт миллион киши келиб кўрди. Улуғ Ватан уруши йиллари Украинанинг Краснодон шаҳрида яширин ҳаракат қилган бу ташкилотга юзга яқин йигит-қиз уюшган эди.

Ватан озодлиги йўлида жонларини ҳам фидо қилишга тайёр бўлган ватанпарварларнинг кураши романда маҳорат билан акс эттирилган.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ЧИМ ХОККЕЙ:

«АНДИЖАНКА» ЧЕМПИОН

«Андижанка» командаси қизлари муддатидан илгари мамлакат чемпиони бўлишди. Улар мавсум тугашига икки тур қолганда Тошкент областининг «Политотдел» командасини қабул қилиб, дарвозага жавобсиз иккита тўп киритиш билан жами очколарини 34 тага етказишди. Бу билан қолган ўйинлар натижаси «Андижанка» учун дахлсиз бўлиб қолди.

Маълумки, андижонлик хоккейчилар, 1979 йили мамлакатнинг биринчи чемпионлари бўлишган эди. Кейинги йил ҳам чемпионликни яна сақлаб қолдилар. Хоккейчи қизларимиз Москва Олимпиадаси мусобақаларида иштирок этиб, СССР терма командасининг совринли ўринни эгаллашига муносиб улуш қўшдилар. Хоккейчиларимиз устози Мирон Ким командада интизомни мустаҳкамлаш, маҳоратни ошириш каби юмушларни моҳирлик билан уддаламоқда. Команданинг мухлислар ишончини қозонишида унинг катта ҳиссаси бор.

БИР МАВЗУДА ИККИ ХАБАР

1. ЎҚИШГА НИМА ҲОЖАТ ЭДИ

Б. Зайнутдинов қоғоз ва танга пулларни шу қадар тез ҳисоблаши бизда катта қизиқиш уйғотди...

— Тажрибали кассир кўринасиз, соҳангиз?...

Бизга оддийгина қилиб тушунтиришди:

— Спорт дипломи бўлган кассир.

Дарҳақиқат, Зайнутдинов Ўзбекистон давлат физкультура институтини тугатган. Хўш, нима сабабдан у касбини ўзгартирди? Бу саволга у жавоб бермади.

Худди ана шу Чуст районида Наманган педагогика институтининг жисмоний тарбия бўлимини битирганлардан яна икки киши — Р. Кенжаев ва А. Назаров шофёрлик қилишмоқда. Янгиқўрғон районида жисмоний тарбия ўқитувчиси дипломига эга бўлган Ю. Холмирзаев эса савдо ходими бўлишни ўзига эп кўрибди. Яна бир физкультура ўқитувчиси А. Нурқўзиев Зарафшон районидаги 27-мактабга ишга жойлашди, лекин ким бўлиб денг— хўжалик мудири бўлиб.

Бундай рўйхатни давом эттираверииш мумкин. Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, областда қарийб 40 «педагог» ўз соҳасида ишламаётир. Айни пайтда бу ерда физкультура ва спорт бўйича мутахассислар етишмайди.

Областнинг масъул ташкилотлари мутахассислардан белгиланган соҳаси бўйича фойдаланиш тўғрисида ўйлаб кўришлари керак бўлади.

Р. БИЧУРИН,
ЎзТАГ мухбири.

2. ДИПЛОМ БИЛАН ҚАДРДОН КОЛХОЗГА

Волейбол бўйича ўтказилган турнир Қоракўл районидаги «Правда» колхози меҳнаткашларида катта қизиқиш уйғотди. Биринчиликка олдиндан тайёргарлик кўрилди —кўпгина янги командалар тузилди.

Колхозда сўнгги вақтда оммавий спорт ишлари анчагина жонланди. Ўнта бригада дала шийпонида майдончалар қурилди, марказий қўрғонда футбол майдони, югуриш йўлкалари барпо этилди. Спортнинг хилма-хил турлари бўйича мусобақалар, райоининг бошқа хўжаликлари билан ўртоқлик учрашувлари ўтказила бошланди. Бу ерда енгил атлетика, волейбол, футбол, шахмат, шашка ва, албатта, кураш кенг тарқалган.

Кўпгина ишлар С. Эргашев ва Ғ. Меҳмоновларнинг ташаббуси билан амалга ошди, — дейди колхоз раиси У. Усмонов. —Улар моҳир ташкилотчи эканликларини исботлашди.

Саъдулла Эргашев билан Ғайбулла Меҳмонов С. Орджоникидзе номли Бухоро педагогика институтининг жисмоний тарбия факультетини битиришган. Улар қадрдон колхозларига қайтгач, янги спорт секциялари ташкил этдилар, машқларни йўлга қўйдилар, физкультура машғулотларига кўпгина ҳамқишлоқларини жалб этдилар.

— Ташвишлар етарли, бироқ, ишимиз қизиқарлидир, —дейди Ғ. Меҳмонов. — Колхозчилар спортни севишади, менинг жамоатчи ёрдамчиларим ҳам кўп. Хўжалик правлениеси эса асбоб-анжомлар, формалар сотиб олиш учун маблағ ажратади, қурилиш материаллари билан кўмаклашади. Келгуси йил бошлангунга қадар 17 бригаданинг барчасида ўйин майдончалари пайдо бўлади.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Бухоро области.

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ

ЗАНГОРИ ЭКРАН ҲАФТАЛИГИ

20 октябрь, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Футбол шарҳи. 10.20 — «Қувноқ воқеалар». Бадиий фильм. 11.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Е. Шварц ва унинг эртаклари. 17.00 — «Оналарнинг мактаби». 17.30 — «Компьютер билан диалог». 18.00 — Кремлга телевизион экскурсия. 18.45 — «Санъат усталари тинчлик учун курашда». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Жадаллаштириш. 21.05 — «Орфей дўзахга тушяпти». Фильм — спектакль. 21.30 — «Время». 22.05 —«Орфей дўзахга тушяпти». Фильм спектакль (давоми). 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Футбол шарҳи.

МОСКВА-II. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 19.45 — «9-студия». 20.45 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 21.00 — Вокал дуэтлар. 21.30 «Время». 22.05 — «Оби ҳаёт». Поэма. 22.30 — Футбол. «Даугава» (Рига) — МАСК. 23.15 — «Сиз бунга қодирсиз».

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 — «Ватанимни шарафлайман». 8.10 — «Оила ва жамият». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 17.05 — Телефильм. 17.35 — Физика. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ўқувчилар бригадаси». 18.45 — Телефильм. 19.00 — «Ёшлик». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — Телевизион театр почтаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Торларнинг ажиб сири». 21.30 — «Время». 22.05 — «Экипаж». Бадиий фильм, 1-серия. 23.15 — Теннис. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — Санников ери». Бадиий фильм. 21.00 — «Янги анъаналар — ҳаётга!» 21.20 — Телефильм. 21.30 — «Время».

21 октябрь, сешанба

9.45 — Мультфильм. 10.00 — «Орфей дўзахга тушяпти». Фильм-спектакль. 12.35 ва 15.00 Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — «Истеъдод». 16.20 — Ф. Лист. Ҳаёти ва ижоди. 17.20 —«Нега ва нима учун». 17.50 —«Стадион ҳамма учун». 18.20 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильм. 19.40 — «Фан ва турмуш». 20.10 — «Гувоҳ». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Адабий альманах. 23.10 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Француз тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 — Ботаника. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.05 —Шахмат мактаби. 13.00 — Музика. 13.45 — Физика. 15.15 Тарих саҳифалари. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 — Ритмик гимнастика. 20.00— «Музикали киоск». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — «Номсиз қаср». Бадиий фильм, 1-серия. 23.10 — ВДНХда оперетта.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Пионер телетайпи»., 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Ўзбекистон ССР тарихи. 17.05 — Илмий-оммабоп фильм. 17.30 — «Ғоявий етук, ижтимоий актив мутахассисларни тарбиялайлик». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 «Тенгдош» 18.50 — Мультфильм. 19.05 — «Идеология иши — бутун партиянинг иши». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Иқтисодий шарҳ». 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Иқбол чироқлари». Теленовелла. 21.30 — «Время». 22.05 — «Экипаж». Бадиий фильм, 2-серия. 23.15 —Фильм-концерт. 23.45 — Бугун оламда нима гап?.

ТОШКЕНТ-II. 19.30 —«Женя, Женечка ва «Катюша». Бадиий фильм. 20.50 — «Дўстларимиз даврасида». 21.30 — «Время».

22 октябрь, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Кремлга телеэкскурсия. 10.30 — «Гувоҳ». Бадиий фильм, 1-серия. 11.50 — «Саёҳатчилар клуби». 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.15 — Фильм-концерт. 16.40 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.50 — «Петя ва бўри». Симфоник эртак. 18.00 — Тарих саҳифалари. 18.45 — Шу куннинг почтаси. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Дунё ва ёшлар». 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — «Гувоҳ». Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/8 финал. «Торпедо» (М) — «Штутгарт» (ГФР). 23.45 — «Дунё воқеалари». 24.00 — Эркин кураш. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 10.05 — Немис тили. 11.05 — Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. 11.35 — Тарих. 12.05 — Рус ёғоч нақшкорлиги. 13.10 — Ўқув кўрсатуви. 13.40 — Теварак-атроф билан танишиш. 14.30 — А. Де Сент-Экзюпери. Ҳаёти ва ижоди. 15.15 — Илмий-оммабоп фильм. 16.15 — Ҳужжатли фильм. 16.45 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.40 «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 19.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 — «Ўсимликлар олами». 21.30 — «Время». 22.00 — «Номсиз қаср». Бадиий фильм, 2-серия. 23.05 — Архитектор Ф. Шехтель.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Комсомол съезди олдидан. 8.20— «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Ҳужжатли фильм. 16.35 — Математика. 17.00 — Телефильм. 17.30 — «Гўзаллик оламига саёҳат». 18.00 Янгиликлар. 18.15 — Телефильм. 18.35 — «Истеъдод бор-у, аммо...» 19.00 — «Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Агросаноат ва Озиқ-овқат программаси». 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ёш ижрочилар концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Хирмонингизга барака». 22.25 — «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Увайсий шеърлари. 20.20 — «Пионер телетайпи». 20.30 — Ритмик гимнастика. 20.50 — «Авлодлар эстафетаси» 21.30 — «Время».

23 октябрь, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Концерт. 10.15 —«Гувоҳ». Бадиий фильм, 2-серия. 11.30 — «Қишлоқ созандалари». 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — «Шахмат мактаби». 16.45 — Концерт. 17.15 — Эркин кураш. Жаҳон чемпионати. 17.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.30 — Сўзни амалда иш билан оқла. 19.00 — «Дунё воқеалари». 19.15 — Футбол. Европа кубоклари. «Селтик» (Шотландия)— «Динамо» (Киев). «Тулуза» (Франция) — «Спартак» (Москва). 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 23.15 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Испан тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Жамиятшунослик. 11.35 — И. С. Тургенев. «Оталар ва болалар». 12.05—Д. Кедрин поэзияси. 13.10 — Ботаника. 13.30 — Тарих. 14.30 — Табиат ҳақида ҳикоялар. 15.00 — «Ҳарбий дала романи». Бадиий фильм. 16.30 ва 18.30 Янгиликлар 18.45 «Кўпик». Фильм-спектакль. Танаффусда — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 21.00 — Ритмик гимнастика. 21.30 — «Время». 22.05 — «Номсиз қаср». Бадиий фильм, 3-серия. 23.10 — Хоккей. «Динамо» (М) — «Крилья Советов». 24.00 — Мотобол. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 — «Беш йиллик одимлари». 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 Ҳужжатли фильм. 16.35 Мультфильмлар. 16.00 — Болалар учун концерт. 17.30 — Адабиёт. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Ҳужжатли фильм. 18.50 — Комсомол съезди олдидан. 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Ёзувчи ва замон». 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — «Қизлар гулдастаси». 21.30 — «Время». 22.05 — «Амалий давра суҳбати». 23.05 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — Илмий-оммабоп фильм. 20.15 — Реклама. 20.25 — Кинопрограмма. 21.05 — «Чирчиқ». 21.30 — «Время».

24 октябрь, жума

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Ўсмирлар ижоди». 10.10 — Мультфильмлар. 10.50 — Концерт. 11.15 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.15 — «Дунё ва ёшлар». 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.35 — «Рус тили». 16.05 — «Австрия бўйлаб». 16.40 — «Ерда, самода ва денгизда». 17.10 — «Дўстим». Бадиий фильм. 18.15 — С. Рахманинов. Ҳаёти ва ижоди. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильм. 19.40 — «Венада бўладиган учрашув арафасида». 20.15 — «Зудов, сиз ишдан бўшатилдингиз!» Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ҳаммаси севгидан бошланади...» 23.35 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — Жамиятшунослик. 11.35 — Тарих. 12.05 — «Сиз яратган боғ». 13.10 — Ўқув кўрсатуви. 13.45 — Зоология. 14.40 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.10 — Аркадий Гайдарнинг ҳаёти ва китоблари. 15.55 — Дарсдан сўнг. 16.25 ва 18.30 —Янгиликлар. 18.50 — «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 19.20 «Советский воин». 19.30 «Саёҳатчилар клуби». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Халқ ижоди». 21.30 — «Время». 22.05 — «Олтин ўқ». Бадиий фильм. 23.10 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 —«Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30— «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Рус адабиёти. 17.00 — «Пионерлар мамлакатида». 17.30 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — «Ижтимоий фанлар ва давр». 19.10 — «Пахтакорлар комбайнни кутадиллар». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Илғорлар тажрибаси — ишлаб чиқаришга. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Мақом кечаси». 21.30 — «Время». 22.05 — «Эртага — премьера». 23.15 — «Бугун оламда нима гап?».

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — Оперетта шинавандалари учун. 20.05 — Телефильм. 20.25 — Ритмик гимнастика. 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». 21.30 — «Время».

25 октябрь, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «АВВГДейка». 10.15 — «Чашмалар». 10.45 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 11.15 — Фильм-концерт. 12.10 — «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 12.40 — «Давр ва ўзим ҳақимда». 13.00 — «Ҳамдўстлик». 13.30 — Халқ куйлари. 13.45 — «Дунё воқеалари». 14.00 — «Шанба — ота-оналар куни». 15.30 — «Қўзғолон майдони». Бадиий фильм. 16.55 — Халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивали. 17.30 — «Ҳайвонот оламида». 18.30 — «Ғоя талаб этилади». 19.35 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — «Ўтмишдан репортаж». 21.30 — «Время». 22.05 — «Нима? Қаерда? Қачон?». 23.25 — «Севимли Ватанимиз». 23.55 Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.15 — «Сиз яратган боғ». 10.45 — «Тонгги почта». 11.15 — Удмурдистон телевидениесининг программаси. 12.15 — «Тео Адам таклиф этади». Концерт. 13.00 —«Иирик планда — Инсон». 14.20 — «Жаҳон бадиий маданияти». 15.20 — «Спорт ва шахс». 15.50 — Телеочерк. 16.35 — Ўсмирлар учун музикали кечалар. 18.50 — Эртак ҳузурида меҳмонда». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.55 — «Дуду холам». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 «Зиммамга оламан». Бадиий фильм. 23.40 — «Олтин велосипед» мусобақалари.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Ҳужжатли фильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Кинореедакция почтасидан». 10.25 — Врач маслаҳати. 10.35 — «Янги китоблар». 10.55 — «Истеъдод. 11.15 — «Актёрлар ва роллар». 12.15 — Футбол чорраҳаларида. 12.45 — «Халқ мулкини сақланг». 13.15 — Халқ ижодиёти II Вутуниттифоқ фестивали. 14.15 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — «Санъат ғунчалари». 19.00 — «Оналар мактаби». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Меҳнатсиз даромадларга — йўл йўқ». 20.15 — Мультфильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Телевизион миниатюралар театри. 23.05 — Ҳужжатли фильм.

ДУШАНБА. 18.05 — «Пионерлар маршда». 18.35 — Реклама. 18.45 — Телевизион почтадан. 19.15 —Киноочерк. 19.30 ««Новости». 19.50 — Телевизион театр. 20.30 — «Ахбор». 20.55 — Музикали программа. 21.30 — «Время». 22.05 — Сизга муваффақият, пахтакорлар!» 22.25 — Шеърият кечаси.

26 октябрь, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмик гимнастика. 10.15 — Ҳужжатли фильм. 10.25 — «Спортлото». 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.05 — «Тонгги почта». 12.35 —«Саёҳатчилар клуби». 13.15 — «Музикали киоск». 14.05 — «Қишлоқ янгиликлари». 15.05 — «Ералаш». 15.20 — Концерт. 17.10 — «Здоровье». 18.10 — Киноафиша. 19.15 — «Халқаро панорама». 20.00 — Кулги кечаси. 21.30 — «Время». 22.05 — «Кимнинг кўчасида байрам?». 22.45 — Классик кураш. Жаҳон чемпионати. 23.15 — Опера саҳнаси усталари. 00.15 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг!». 9.20 «Олтин ўқ». Бадиий фильм. 10.25 — «Рус тили». 10.55 — Концерт. 11.50 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.50 — «Дунё ва ёшлар». 13.25 — «Дастхат». 14.40 — «Афсоналар мамлакатига саёҳат». 15.10 — «Терговни билимдонлар олиб боради». Телеспектакль 1 ва 2-қисмлар. 17.50 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.20 — «Биргаликда куйлайлик, дўстлар». 20.00 — Мультфильм. 20.05 — Концерт. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.50 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 21.30 — «Время». 22.05 — «Биз сиз билан қаердадир учрашганмиз». Кинокомедия. 23.35 —Бадминтон. Халқаро турнир.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Автомобиль транспорти ходимлари кунига бағишланган кинопрограмма. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Биргаликда куйлаймиз». 10:05 — «Шахмат мактаби». 10.55 — «Сиз севган қаҳрамонлар». 11.55 — «Жавобгарлик». Спектакль. 13.55 — «Қувноқ стартлар». 14.55 — Реклама. 16.30 «Бойчечак». 17.00 — Хоккей. «Бинокор» — «Сибирь» 19.15 — «Коммунистлар ҳақида ҳикоялар». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Фитиль». 20.00 «Бугун — Автомобиль транспорти ходимлари куни». 20.30 — «Ахборот». 20.55 — Дам олиш концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Инсон ва замин». 22.35 — Концерт.

ФРУНЗЕ. 16.05 — Мультфильм. 16.15 — Телефильм. 16.35 — Фильм-концерт. 17.00 — Реклама. 17.05 — «Ракурс ёшлар программасига илова». 17.45 — «Қурилиш ва архитектура». 17.55 — «Новинки». киноклуби. 19.15 — Халқаро панорама. 20.00 — Халқ ижодиёти II Вутуниттифоқ фестивали. 21.00 — Автомобиль транспорти ходимлари кунига бағишланган концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Қирғизистонда Чехословакия экономика ва техникаси кунларига. 22.25 — Бадиий фильм.

Р.— 09064. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Б.— 235. ИНДЕКС 64583.